

Știința

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul XXXX Nr. 8521

Miercuri 19 august 1970

8 PAGINI — 40 BANI

În aceste zile din preajma marii sărbători

ÎNTREGUL POPOR RAPORTEAZĂ IMPORTANTĂ REALIZĂRI ALE MUNCII SALE ENTUZIASTE, CREATOARE

**Sectorul 5 din Capitală
a îndeplinit planul cincinal
la producția globală industrială**

**Telegramă adresată
Comitetului Central al P. C. R.,
tovarășului Nicolae Ceaușescu**

În numele comunistilor, al tuturor oamenilor muncii din sectorul 5 — municipiul București, comitetul de partid al sectorului, cu profundă satisfacție, raportează conducerii partidului, dumneavoastră personal, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, că la data de 16 august 1970 au fost îndeplinite la nivelul sectorului prevederile actualului cincinal la producția globală.

Însufleții și mobilizați de istoricele hotărâri ale celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român, muncitorii, inginerii și tehnicienii din industria sectorului, sub conducerea organizațiilor de partid, își sporesc în continuare eforturile pentru a obține până la finele acestui an o producție globală suplimentară de 3,5 miliarde lei. Până la sfârșitul anului se vor produce în plus 30 mil tone oțel lingou și aliat, 600 autobuze și 2.000 autoutilitare, 550 mil bucăți anvelope, 10 mil tone articole tehnice din cauciuc, 50 mil mc prefabricate din beton, 1,5 milioane perechi încălțăminte, 2 milioane mp țesături, 1,2 milioane bucăți tricotate și alte produse.

În ce privește stadiul angajamentelor asumate pe anul 1970, raportăm că în cincsta celei de-a 26-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, 25 din cele 41 întreprinderi republicane din sector și-au realizat în întregime angajamentele anuale, obținându-se până la 1 august a.c. o producție globală industrială peste plan în valoare de 105 milioane lei și o producție marfă vândută și încasată de aproape 200 milioane lei, cu 100 milioane lei mai mult față de angajamentul inițial.

Asigurăm Comitetul Central al partidului, pe dumneavoastră, mult stimată tovarășe secretar general, că și în viitor oamenii muncii din sectorul 5, în frunte cu comunistii, vor munci cu spirit de dăruire și responsabilitate pentru aducerea unui aport tot mai substanțial la îndeplinirea acestui program adoptat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român.

COMITETUL DE PARTID AL SECTORULUI 5
MUNICIPIUL BUCUREȘTI

**Industria județului
Neamț și-a îndeplinit în
cursul zilei de ieri planul
de producție pe primele
opt luni ale anului.**

De la începutul anului și până acum s-a realizat peste prevederile o producție globală suplimentară în valoare de 246 milioane lei. Numai Uzina de fibre sintetice din Săvinești a înregistrat, în această perioadă, un plus de producție de 105 milioane lei. Combinatul de exploatare și industrializare a lemnului — 59 milioane lei. Fabrica de hârtie din Piatra Neamț — 4 milioane lei. Întreprinderile industriale

din județul Neamț au livrat țării, peste sarcinile de plan, 5.000 tone îngrășăminte azotoase, 4.000 mc prefabricate, 1.400 tone fibre melancice, 3.600.000 bucăți cărămizi, aproape 12.000 mc cherestea.

**Diracția navigației
maritime „Navrom” din
Constanța și-a îndeplinit
prevederile planului cincinal
la veniturile brute în lei valută.** De asemenea, și-a realizat sarcinile din planul cincinal 7 întreprinderi de transporturi auto, 12 unități din sectorul reparațiilor de mijloace de transport, precum și întreprinderea de transporturi aeriene „TAROM”.

CÂND SE SEAMĂNĂ GRÂUL? DUPĂ CE PLANTE ȘI ÎN CE SOL?

Într-un articol precedent ne-am ocupat de sămânța ca prima condiție de creșterea producției de grâu. S-a subliniat necesitatea unor soiuri de grâu care să valorifice mai bine diversitatea condițiilor pedoclimatice din țara noastră, ca și cele create în urma extinderii mecanizării și chimizării agriculturii, obligația unităților agricole de a-și asigura și de a folosi semințele de bună calitate. În articolul de azi ne ocupăm în continuare de respectarea tehnologiilor de cultivare a grâului, de defecțiunile care există în această privință, așa cum au reieșit și în recenta constatare a grâului.

La recenta constatare a inginerilor-sofi din cooperativele agricole s-a subliniat, pe bună dreptate, că la soiurile actuale de grâu, aflate în cultură este posibil ca, prin aplicarea corectă a tuturor cunoștințelor privind agrotehnică, să se obțină o producție medie la hectar mult mai mare. Într-adevăr, recoltele obținute în ultimii ani sînt cu mult sub potențialul biologic al soiurilor ce se cultivă.

Pentru a se ajunge la randa-

mente mari la hectar este necesar ca, paralel cu generalizarea soiurilor intensive, să se aplice și o agrotehnică avansată. Practica unităților agricole socialiste a demonstrat convingător ce importanță are respectarea agrotehnicii grâului, ce consecințe

**Întrebări de imediată actualitate pentru
agronomii noștri. De exactitatea răspunsului
depinde nivelul recoltei viitoare**

poate avea ignorarea unor măsuri de mult știute, fără a mai vorbi de tehnologia modernă de cultivare a acestor plante. De mai mulți ani aceleași unități agricole obțin recolte mari, după cum altfel, de regulă aceleși, înregistrează producții scăzute. Cooperativa agricolă Cobadin, județul Constanța, a câștigat de mai multe ori drapelul de unitate

Uzina „I Mai” — Ploiești este una din unitățile de prestigiu ale industriei construcțiilor de mașini. Bunul său renume este determinat de calitatea deosebită și de înalții indicatori tehnico-economici pe care îi obțin instalațiile complexe fabricate aici. De altfel, produsele uzinei din Ploiești sînt solicitate în multe țări ale lumii. În fotografie: platforma de probe a sondelor de la uzina „I Mai”-Ploiești

Foto: M. Andreescu

IZVORITĂ DIN VIAȚA POPORULUI, SLUJIND CAUZA PARTIDULUI CULTURA NOASTRĂ SE AFIRMĂ CU VIGOARE

**23 SUB STEAGUL GLORIOS
AUGUST
AL PARTIDULUI**

Pentru a configura succint saltul produs în evoluția spiritualității noastre aleg din mulțimea faptelor, semnificative prin însăși existența lor, două situate în timp la distanță de aproape un sfert de veac. Nu la mult timp după anul de dramată încercare ai ultimului război, printr-înțele măsuri inițiate de partid s-a aflat, după cum se știe, și a ceea ce lichidării nestînțel de carte. Moștenire dureroasă pe care ne-a lăsat-o regimul burghez-moșieresc, moștenire care afecta o parte a populației țării, cu precădere din mediul rural. Firește, întreg acest efort de edificare a unei civilizații noi venea să confere noi dimensiuni culturii noastre, să dezvolte tradițiile ei

bogate, datorate abnegației, pasiunii și talentului marilor oameni de știință și cultură ai țării, intelectualilor care, de-a lungul deceniilor, și-au dăruit viața slujirii cauzei progresului, afirmării capacității creatoare a poporului român. Imi amintesc, din acel moment de început, un episod cu ample reverberații. S-a întâmplat undeva, într-un sat din nordul Olteniei; după zile în șir zăbovea la poartă unor oameni, uni trecuți de câmpuna vieții, învâțătorul, un slujitor al școlii dăruit misiiei sale, reușise să adune la școală pe cîțiva dintre ei, care veniseră din curiozitate din sînjoneala de a-l refuza pe dascăl. Se așezară cu sîfială în băncile lungi, neîncăptătoare, destinate altor vîrste. Cînd, mai tîrziu, au deprins să-și adune numele din litere, supuse cu dificultate minilor obișnuite doar cu sapa și coarnele plugului, i-am văzut trăind cu emoție momentul. Imi amintesc și acum coala înnegrită de zeci de ori de nume simple de Ion, de Maria, cercetate îndelung cu umirea că desenele literelor — care îi persecutaseră din registrele perceptivului — comuniqueau între ele, însemnînd unul și același lucru cu numele rostit.

Cunoștea atunci un destin nou marele drum spre carte, pe care poporul nostru îl începuse cu școale în terminat nivelul scăzut al recoltei lor: neglijarea rotației culturilor, greșeli în folosirea îngrășămintelor, pregătirea necorespunzătoare a terenului, stabilirea sablon a epocii de semănat, lipsa de eficiență a măsurilor de combatere a bolilor și dăunătorilor. Asemenea neajunsuri au fost constatate și în alți ani prin controalele făcute pe teren sau cu prilejul consfătuirilor consacrate culturii grâului. Dar, datorită lipsei de fermecitate din partea organelor agricole, aceste situații care au afectat serios, an de an, producția de grâu, nu numai că n-au fost înlăturate, dar s-au amplificate.

Nivelul recoltei este hotărît în primul rînd de amplasarea culturilor de plante premergătoare. Cele mai mari recolte se obțin la grâul cultivat după leguminoase. Pentru toamnă sau masă verde. Dar, în toamnă, numai 12 la sută din suprafețele semănate cu

Ion HERȚEG

(Continuare în pag. a VII-a)

FORȚELE DE PRODUCȚIE ÎN PLINĂ DEZVOLTARE ALE ROMÂNIEI SOCIALISTE

ÎNSEMNĂRI PE MARGINEA „ANUARULUI STATISTIC 1970”

Petru NĂVODARU
director general adjunt al Direcției
Centrale de Statistică

pre care întotdeauna să vorbesc în rîndurile ce urmează. El arată clar că „lumea” noastră, societatea românească, este îngrenată în procesul rapid al dezvoltării socialiste, arată dimensiunile și sensul marilor schimbări intervenite în ultimul sfert de veac în România prin efortul celor ce muncesc, sub conducerea Partidului Comunist Român. Într-adevăr, cercetarea datelor noastre statistice, reflecția asupra lor vădesc regularități, dezvoltate legături logice între fenomene, legături economice și sociale, explică și justifică anumite priorități, arată, în fine, măsura în care linia

politică generală a partidului se înfăptuiește în economia țării, în viața noastră.

În ritmul în care crește și se dezvoltă economia noastră, schimbările cantitative și calitative sînt sensibile de la an la an; cu altă mai revelatoare este însă cercetarea lor pe o perioadă mai lungă. Venitul național — care reprezintă totalitatea valorilor produse în cursul unui an, minus valorile consumate în vederea acestei producții — este apreciat ca indicatorul cel mai semnificativ pentru dezvoltarea economiei unei țări. Cu o creștere medie, în ultimele două decenii, de 9,5 la sută pe an a venitului național, România se situează printre țările cu cea mai dinamică economie din lume, ajungînd în 1969 la un venit național de 5,6 ori mai mare decît în 1950, evoluție posibilă numai în condițiile unei dezvoltări accelerate și cu precădere a industriei, factorul cel mai dinamic al producției materiale. Astfel, din datele publicate în anuarul pe anul 1970 rezultă că ritmul mediu de creștere al aportului industrial în venitul național a fost în această perioadă de 13,5 la sută, al construcțiilor de 12,1 la sută, al agriculturii însă de numai 3,3 la sută. Deosebirea mare de ritm de creștere dintre industrie și construcții, pe de o parte, și agricultură, pe de altă parte, se datorează, în primul rînd, condițiilor specifice ramurilor respective; fenomenul se intensifică în agricultură mai tîrziu, care o agricultură mai tehnicită și o producție la hectar mult mai mare ca la noi, dar este desigur, în parte, și consecința unor progrese mai lente ale agriculturii noastre. Ori, dezvoltarea rapidă a industriei într-un ritm mediu anual de creștere a producției de 13 la sută în inter-

(Continuare în pag. a III-a)

Vacanță în albastru

E august, lună de maturitate a fructelor pămîntului, timp de belșug al luminii și orice imagine, orice idee despre tinerete — căci despre tineri vreau să scriu în cele ce urmează — se contopește în acest peisaj al plenitudinii unor vîrste efervescente nume noi, prin ideile lor, dar și prin propriile realizări. Am scris mult despre tineri, în aproape toți acești 26 de ani ai libertății, al construcției socialiste — uneori vorbind eu însumi în numele tinerilor care mai tîneri, care aspirau la societatea nouă, elevii de-o șchioapă fiind în anii cînd răsuna chemările brigăzilor din Valea Jiului, mai apoi ca studenți, apoi ca ziaristi, întorsi cu condeiul în lumina acestor vîrste a perpetuei dăruiri. Și totuși, anul acesta — ori poate ne-am obișnuit să fie așa fiecare nou an, o și mai nouă împlinire — reluarea temelor care fac subiectul tineretii mi s-a părut cea mai grea.

Greu prin înțelegere, greu prin răspundere. Căci tineretea anului 1970 — și daa exemplu vacanța, o simplită, o „banală” vacanță — a avut un preț să nu ne demonstreze tineretii, țării, dimensiuni noi — de înțelegere și responsabilitate. Ne obișnuisem — din dragoste, desigur — să-l privim pe tineri cu un ochi dacă nu prea critic, în orice caz tineri cu neîncrezător. Și iată, a fost această primăvară ’70, de aprigă înclăstare cu natura... Tin mîine precis zilele lui mai: prin telefon, prin radio, prin intermediul televiziunii recepțam despre tineri a aproape o singură idee-exclamație: „sînt formidabili!”. Și poate că încă nu m-ar fi convins constatarea dacă nu m-aș fi aflat, într-o seară, în Gara de Nord, cînd la gura fiecărui cap de linie ce venea din zonele calamitate n-aș fi auzit aceeași apreciere, sau dacă eu însumi, vizitînd străzi, orașe și sate ce purtau dunga de vitriol a uboalelor, n-aș fi reținut aceleși mînturii superlativ. Ce se spunea despre tineri? Fîlni, de omnie, curajoși pînă la sacrificiu, gata să înfrunte orice dificultăți, din astfel măsura patriotismului lor fierbinte. Am avut astfel încă o dovadă elocventă că anii socialismului, educația comunistă au fertilizat pe deplin, că pe solul unde am aruncat sămînță bună au răsărit florile pe care le-am dorit.

Așa a început vacanța acestui an, purtată sub drapelul unei mature responsabilități. Cu un singur lucru auzit la începutul acestei „vacanțe în albastru” n-am fost de acord. Au pus unii pe soama caracterului excepțional al anului șururile lungi de nume ale celor ce doreau să plece pe santiere, convoaiele de autocamioane, trenurile întinse, mîna ar fi de dat? E suficient să deschidem colecțiile ziarelor, din care cităm, 23 martie: la Galați 22.000 de tineri deschideau sezonul muncii voluntare „naționale”. În Telemann 15.000, 29 martie: la Lotru 2.000 de tineri îmbracă uniforma albastră de brigadier pe primul „Santier național al tineretului” și se lansază o chemare către organizațiile U.T.C. din întreaga țară, tuturor tinerilor din întreprinderile de construcții-montaj. „Am venit aici în munții Lotruului din toate

Eugen FLORESCU

(Continuare în pag. a II-a)

PAGINA A V-A

OMUL FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU EL ÎNSUȘI...
Destine pe același drum larg
al afirmării personalității umane

Nicolae DRAGOȘI

(Continuare în pag. a IV-a)

FAPTUL DIVERS

Complicate sînt lucrurile simple

Frumoasa vale a Birgăului cheamă în fiecare zi de sîmbătă spre ea sute de locuitori ai orașului Bistrița. Trenul și autobuzele sînt gata să... nimic mai simplu pentru ei, ca să plece de acasă. Nimic mai complicat însă ca să se întoarcă duminică după amiază! Pentru că singurele autobuze rămase în cursul (unul cu plecare din Bistrița Birgăului la orele 15, iar celălalt la 18) se dovedesc neîncălzite. Călătorii ar putea să se îndrepte spre gara Birgău, dar trenurile mizează pe călătorii, duminică și în alte zile. Ieșirea circulației fără cele două-trei vagoane de casă. Stau și ele în repaus, pe... linia moartă! Nu s-ar cuveni „mișcați” puțin cei ce trebuie să le pună în mișcare?

Dar cu cai ce-ai avut?

Felzeș Ludovic din comuna Gătaia (Timiș) se întoarce spre casa de la o petrecere cu țigara-n gură. La un moment dat, a intrat în curtea cooperativei agricole de producție să bea apă și a aruncat muclele de țigară în niște resturi de fin. Vîlvățiile deosebite de aici au cuprins un grajd în care se aflau 90 de cai. Fuga a început, ca și cum ar fi fost un val de apă. În scurt timp, au ieșit din grajd și au început să se rădăiească în toate direcțiile!

Vopsitorul — casier, cu auzul fin

Stelian Ardeleanu de la Intreprinderea de reparații intercooperatiste Chitila — secția Olefină — reusea să facă două lucruri într-o dată. Era mustru vopsitor, dar în același timp și casier plătit. Într-o zi, se pare, și cu o ureche fină, el a auzit într-o zi că plutierul major Marin Alecu, șeful postului de mișcare transport naval din localitate, ar avea pe mână un dosar penal referitor la unele fapte de corupție în starea de plată ale întreprinderii de care nu era străin. I-a oferit, deci, „dintr-un foc”, 25.000 lei lucrătorului de mișcare pentru a-l scuti de dosar. Pe cînd îi număra banii, un procuror (anunțat din timp) a venit „la casă” și astfel, la dosarul falsificatului, s-a adăugat încă „o piesă”!

Dați-i jos de pe cuptor!

Florea Badea din București, str. Fermei nr. 6, voia să-și monteze în casă o sobă. A comandat-o la I.C.R. „Florea”, grupul VI (șos. Titulescu nr. 2), convins fiind că pînă la 30 iulie lucrarea va fi gata. La 15 august a.c., s-a dus din nou la acești meșteri. „Soba dv. este gata” — i-a spus C. Răileanu, șeful grupului, după ce a consultat scriptele. Interlocutorul a crezut că trebuie să fie o greșală, deoarece pînă atunci în casa lui n-a văzut nîmăcar picior de sobă. Ieri, am făcut și noi o vizită meșterilor respectivi și am constatat că nu e vorba de nici o greșală, ci de o... escrocherie curată. Dumelelor încausate bani de la client și... întocmesc rapoarte fictive de lucru! Și, în vremea asta, conducerea întreprinderii stă frumos pe cuptor. Nu se găsește oare nimeni să o coboare de acolo?

Paltoanele... în ședință

De la 18 martie a.c., sala de ședințe a fabricii de confecții „Flacăra” din Cluj este folosită din plin. „S-au intrunit” aici pentru dezbateri extrem de controversate. 27.000 de paltoane. Toate fuseseră croite și cusute pe baza unor norme stabilite încă de la sfîrșitul anului trecut. Cînd s-a început expediția înăuntru, la cererea acestuia, Ministerul Industriei Ușoare a aprobat... o altă normă internă, cu care ele veneau puțin în contradicție. Acum urmează să fie reiașuate. Pe cheltuieli cu ce va face această operație?

Rubrică redactată de Dumitru TIRBOC și Gheorghe POPESCU cu sprijinul corespondenților „Științei”

Realizind cu cinci luni mai devreme sarcinile planului cincinal, cooperația meșteșugărească urmărește consecvent un obiectiv de seamă:

SERICII MAI VARIATE, MAI BUNE, LA NIVELUL CERINTELOR CE-ĂTENEȘTI!

Convorbire cu Stan UDREA vicepreședinte al UCECOM

controlul, să-i mărim eficiența, să folosim toate mijloacele și în special cele educative pentru sporirea gradului de conștiințiozitate și responsabilitate în muncă a lucrătorilor.

— Care sînt direcțiile principale ale viitorului plan cincinal 1971—1975?

— Producția cooperației meșteșugărești se prevede să crească într-un ritm mediu anual de 10 la sută, accentul punîndu-se în continuare pe dezvoltarea sectorului de execuție a produselor, lucrărilor și serviciilor după comandă pentru populație, pe extinderea și diversificarea producției de mică serie pentru fondul pieței și pe export, pe lărgirea producției pentru cooperare cu întreprinderile de stat, pe dezvoltarea și perfecționarea și diversificarea produselor, piese și subsanabile necesare acestora în vederea realizării unor produse complexe.

Sarcina de bază va rămîne deservirea populației, al cărei ritm mediu anual de creștere este prevăzut să fie de 10—11 la sută, cu indicația de a fi ridicat la peste 13 la sută, astfel încît volumul de deservire să fie mai mult decît dublu în 1975 față de 1970. În prezent, la nivelul tuturor verigilor cooperației meșteșugărești se dezbate și se stabilește măsurile ce trebuie luate pentru atingerea acestor niveluri, precum și pentru îmbunătățirea lor în scopul satisfacerii în mai mare măsură a cererii de consum a populației. Menționăm că pentru prima dată în sectorul deservirii, fundamentarea cifrelor de plan s-a făcut pe baza unor studii de perspectivă întocmite de fiecare unitate județeană.

Principalele acțiuni ce se vor întreprinde în perioada 1971—1975 pe linia deservirii au ca obiectiv diversificarea prestațiilor — pe baza unei studii atente a cererilor populației — lărgirea și întărirea bazei tehnico-materiale a unităților, întărirea organizatorică a lor și introducerea de noi forme de organizare a deservirii, care să asigure o mai mare operativitate în realizarea lucrărilor și serviciilor solicitate de populație. În acest sens, este prevăzută creșterea într-un ritm mult mai accentuat a unor activități la care cerințele populației nu sînt în momentul de față complet satisfăcute, cum ar fi creșterea de 2,6 ori a activității de spațiozitate, creșterea de peste 2,6 ori la întăriturile și reparările auto, de aproape 2,5 ori la prestațiile în construcții, de peste 2 ori la întreținerea și repararea aparaturii de radio și T.V., de aproape 2,8 ori la întreținerea și repararea celorlalte aparate electrocasnice, de peste 2 ori la activitatea de întreținere și reparare a autoturismelor, de aproape 2,2 ori la comenzile de marochinării.

Baza tehnico-materială a deservirii va fi îmbunătățită simțitor prin construirea de noi obiective dotate cu utilaje moderne și aparate de măsură și control moderne ce pot răspunde mai corespunzător cerințelor actuale. Vor fi date în folosință prin reparație peste 150 de unități complexe de deservire, peste 20 de stații auto, 23 de unități moderne de soalătoare, 23 de autoturisme și vehicule, precum și alte numeroase ateliere pentru executarea diferitelor comenzi primite de la populație.

În paralel cu dezvoltarea și diversificarea activităților este prevăzută introducerea și organizarea unor for-

me superioare de deservire cum ar fi unitățile rapide pentru reparații de încălziminte, unitățile de deservire complexă rapidă — în special în locurile aglomerate și de mare trafic — organizarea primirii de comenzi complexe, în vederea asocierii diferitelor piese și accesoriilor (unități mixte de comenzi pentru îmbrăcăminte, încălziminte, marochinării și bijuterii etc.). Organizarea deservirii pe bază de abonament introducerea unităților dispacher și altele.

Îmbunătățirea calității deservirii este prevăzută să se asigure și prin ridicarea continuă a gradului de calificare a meșterilor, precum și prin stabilirea și verificarea proceselor tehnologice pe diferite activități, în raport cu cerințele tehnice actuale. Se vor califica peste 70.000 de meșteri, din care circa jumătate pentru sectorul deservirii. O deosebită grijă se va acorda politehnizării, formă deosebit de eficientă în organizarea unei deserviri multilaterale, operative și de bună calitate.

Sînt prevăzute încă de pe acum o serie de legămînturi pentru lărgirea competențelor cooperației meșteșugărești și acordarea sprijinului necesar în diferite domenii, printre care crearea condițiilor necesare recrutării de tineri și din mediul rural, îmbunătățirea în continuare a sistemului de stabilire a prețurilor și tarifelor, asigurarea de spații de deservire la parterele noilor blocuri etc.

Avînd create încă de pe acum o serie de condiții, însușirea de rezultate obținute în realizarea actualului plan cincinal, meșterii și toți lucrătorii cooperației vor depune eforturi susținute pentru perfecționarea muncii lor în vederea realizării și depășirii sarcinilor de plan ce le revin în etapa următoare, în vederea ridicării continue a nivelului de deservire a populației.

Convorbire consemnată de Mihai IONESCU

În paralel cu dezvoltarea și diversificarea activităților este prevăzută introducerea și organizarea unor for-

IAȘ — un mare șantier al înnoirilor edilitare

Gheorghe CAMBOSE prim-vicepreședinte al Consiliului popular municipal Iași

de exemplu se cheltuiau anual peste 500.000 lei. În ciuda câștigurilor scumpe strada avea mereu porțiuni deteriorate și care trebuiau să se deservă greu. Într-o situație asemănătoare se aflau străzile Moara de Foc, Bucium, Tușora și altele. Pe bună dreptate cetățeni ne critica că făcăm ca meșterul droge-ștrică, risipind fondurile bănești.

Analizind pe larg această situație, consiliul popular municipal a ajuns la concluzia că la nivelul de dezvoltare la care a ajuns Iașul se impune ca și rețeaua străzilor — și în general sistemul edilitar gospodăresc — să intre în procesul de modernizare.

De cîțiva ani s-a trecut la reconstrucția arterelor principale, a străzilor în oraș, a străzilor pe care sînt situate întreprinderile ce prezintă priorități economice și care determină o circulație intensă, s-au fixat cele mai adecvate trasee pentru tramvaie și autobuze etc. Realizind obiectivele propuse, am urmat să rezolvăm definitiv și problema rețelei de canalizare, de apă și energie electrică. Au fost construite două aductiuni de la Prut, care în prezent contribuie la satisfacerea necesităților de apă ale industriei. Pentru a completa debitul surselor de apă potabilă, se află acum în construcție o conductă magistrală de 103 kilometri, care va lega izvoarele de la Timișești de Iași.

Eforturile depuse pentru modernizarea gospodărescă și edilitară a Iașului au început să-și arate roadele. Strada Palat, mai sus amintită, modernizată în 1967, n-a mai necesitat de atunci cheltuiere a cîte unei jumătăți de milion anual pentru întreținere. Aproape că s-au și amortizat fondurile cheltuite pentru modernizarea ei. În același fel s-a procedat și cu străzile Vasile Lupu, Dimitrov, Cuza Vodă, Arcului și 30 Decembrie. Dacă socotim că pentru întreținerea fiecăreia din aceste străzi trebuiau cheltuite între 400.000—500.000 lei anual, economiile realizate pe fi apreciate la multe milioane. De asemenea, au fost pavate strada Moara de Foc, care ani de zile, îndosobi în perioada ploilor, devenea impracticabilă, precum și o bună parte din strada Păcurari, ca și alte străzi, asigurîndu-se o adevărată centură de circulație pentru traficul în tranzit, cu importante ramificații spre centru, spre zona industrială și leștile din oraș.

Zona industrială a fost legată prin strada și podul Metalurgiei de peste Bahlu cu noua autostradă din cartierul Tătărași. Dar intrucit în car-

terul Tătărași locuiesc foarte mulți salariați ai întreprinderilor industriale, se impune ca pe această arteră să introducem o linie de tramvai, singura în stare — prin cooperare — să satisfacă integral nevoile transportului în comun din această parte a orașului. Între firele de carosabil ale autostrăzii noi din Tătărași am și lăsat spațiul necesar pentru linia de tramvai. În perspectivă, această va traversa un pasaj, prevăzut a fi construit peste depresiunea Tătărași-Tirgul Cucului. Este vorba de cea mai importantă arteră de circulație, care se impune realizată de urgență. Am dori să găsim înțelegerea necesară la organele noastre superioare, îndeosebi la C.S.P., pentru a cuprinde în plan fondurile bănești și mai cu seamă materialele trebuincioase.

Modernizarea întărilor în oraș continuăm să fie o preocupare deosebit de importantă pentru oraș. Aceste porțiuni ale arterelor principale de promană în Iași, lași să se poată desfășura pe 4 benzi. Aceste două trasee sînt acum încadrate de spațiile verzi, peluze florale, arbori ornaționali și de trotuare late de cîte cinci metri. Seara, ele sînt inundate de lumina becurilor fluorescente. Arterele respective au și devenit locuri preferate de promenadă ale ieșenilor. Subliniem că la modernizarea acestor străzi un aport deosebit îl au avut colectivii întreprinderilor și cetățenii Iașului, care antrenanți de deputați au participat în timpul lucrărilor ce trebuiau efectuate.

Deșigur, nu putem trece cu vederea nici lipsurile care mai grevează activitatea gospodăresc-edilitară. Preocuparea de realizarea arterelor principale, noi am scăpat din vedere necesitatea de a continua în același ritm modernizarea traseelor turistice către Cetățuia și Galata. Întreprinderea curentă a unor străzi mai intense circulate, cum ar fi Piața Bulbuc, Republicii, Tușora, Moara de Foc și mai cu seamă tracă străzile din cartierul mărginaș a fost lăsată pe planul al doilea. Într-un astfel de vom trece la modernizarea altor străzi importante ca Elena Doamna și Tudor Vladimirescu, Sărărie, Ștefan cel Mare, A. Panu etc. Echipelile noastre trebuie să continue efortul de a asigura și o bună întreținere a celorlalte străzi, pînă le va veni rîndul la modernizarea definitivă.

Întîmpinăm greutăți în cartierul de locuințe, unde ca urmare a intensității cu care au avut loc rețeaua străzilor nu mai corespunde. Pentru evitarea unor astfel de situații, pe viitor se impune, după părerea noastră, legiferarea obligației proiectanților de a prevedea în noile cartiere de locuințe un sistem de carosabil, cu trotuare și nu doar cu simple alei pietonale. În prezent, nevoia impinge pe cetățeni să folosească aceste alei ca porțiune carosabilă și ele sînt deteriorate foarte repede. Repararea și întreținerea lor în forma concepută inițial costă mult, cer un volum de muncă mare și utilaje de specialitate, de care dispunem foarte puțin.

Nu putem încheia aceste rînduri fără să amintim de dotările necesare punătoare cu utilaje de specialitate și mijloace de transport a întreprinderilor de gospodărie municipală. Aceasta ne creează alte dificultăți în legătură cu întreținerea și modernizarea edilitar-gospodăresc a orașului. Dispunem, de pildă, în prezent de o foarte mică repartiție de benzină pentru mijloacele de transport, și astfel, în unele perioade, nici gunoierii nu pot fi menținuți în circulație corespunzător nevoilor salubrității orașului.

Consider că gospodăria comunală a unui oraș în plină dezvoltare și modernizare este un indicator al vieții economice și social-culturale, căruia trebuie să-i acordăm toată atenția. Gospodăria comunală de mult nu i se mai potrivește rolul de „cenușăreasă” în care a fost ținută. Buna funcționare a tuturor sectorilor lor este răsfrîngere asupra ambioarei civiltății și a confortului cetăținilor, asupra întregii vieți a orașului.

A apărut revista „Probleme economice” nr. 8/1970

România socialistă pe scara de valori a economiei mondiale de dr. GH. GAIUȘ. Considerăm că privirea la modelarea și dezvoltarea economiei noastre este insăși cheia Valorificării economice a licenței în promovarea progresului tehnic de E. V. TOPALĂ și T. MELINTE. Perfecționarea sistemului de credite de acad. VASILE MALINȘCHI. Abordarea specializării în construcția de mașini de dr. VASILE M. POPESCU. Un sistem nou de gestiune a producției: cost-ori-producție de dr. CONSTANTIN PINTILIE. Întărirea relațiilor economice ale României cu țările Africii de GHEORGHE MARCU și dr. TRAIAN SILEA. Reînnoirea permanentă a gamei produselor și a gîterii dinamismului întreprinderii moderne de dr. M. C. DEMETRESCU.

Sînt publicate de asemenea, dezbaterile științifice privind: Buna socială creatoare de venit național (încheierea dezbaterii); Probleme ale utilizării forței de muncă în industrie; Contralele industriale; Atribuții, competențe, responsabilități (continuare); Echitate și coitențare. Nou sistem de salarizare (continuare). Totodată este inserată ancheta Valorificarea creștii tehnico-științifice românești — imperativ al progresului economic și social. Revista mai cuprinde rubricile: Consultații, Răspunsuri la întrebările cititorilor, Însemnări și note bibliografice.

Tineri maramureșeni pe șantierele muncii patriotice Foto: O. Plican

ceastă vacanță, ei într-o calitate fundamentală a acestor tineri, înțeleg permanentă a consilierii că ea e floarea cea mai frumoasă a pămintului românesc, nădeșea unei patrii și a unui popor, și că ea se dovedește pe măsura grijii cu care, de 28 de ani, este crescută de partid. Și deși poate părea cam trîznă s-o fac, n-am să omîtăm amintim: atunci, la începutul vacanței, mulți erau convinși că toată vara era necesar s-o consacre muncii. N-a fost așa, unii au trebuit să fie convinși că e suficient să ajute o perioadă, dar faptul e fapt: dacă ar fi fost necesar, la cîteva sute de mii de tineri se putea apela imediat, pentru un efort total. Ceea ce, așa cum aprecia un ziarist străin care l-a cunoscut pe tinerii români, este „un uriaș rezultat”.

Vorbim, deci, de o generație produsă al unui proces de clădire, mișcătoare și tenace, așa cum pot desfășura comuniștii, proces deloc ajutat într-un stadiu final, dar ale cărui rezultate fac minchia noastră: din timpul lor de odihnă, ei s-au grăbit să dea mai întii țării o parte, s-o consacre efortului constructiv al întregii națiuni socialiste, marelui efort datorit cărui ei își înțeleg așa cum sînt în secolii și facultăți, iar această înțelegere e un fapt de adîncime. Am clădit bine!

care vor lucra în această vară pe șantierele muncii voluntar-patriotice. Mai tineri, cu profesii de acum altele, studenții au ieșit în primele rînduri ale celor aflați în vacanță cu pretenția tinerului mai consistent — de îndată cînd cetățenii, de fapt că nu mai departe de mine ei va intra în viață, în producție, răspunzînd încredințării societății care l-a crescut. 12.000 de uniforme albastre ale muncii au plecat în această vară din amfiteatrele universităților. Că studenții de la petrol și gaze, de la politehnică sau construcții au zis „da” într-un moment în care era nevoie de munca lor pare firesc. Dar cîți s-ar fi gîndit că în frunța inițiativii să se afle, în egală măsură, să zicem, studenții de la I.C.F.P., ei bine, în Balta Brăilei încredințării societății care l-a crescut, iar imaginea muncii lor acolo a fost impresionantă: ca după Balta Brăilei să se deplaseze în Balta Jiului, pare-mi-se, și relațiile despre munca lor să fie tot atât de impresionante.

„Dar, nu ne sînt în intenție de a evidenția aici pe unii mai mult decît pe alții. Exemplele vin doar să creeze o umplut cîmpului bîndin poteci în urma combinelor pentru a strînge spic cu spic, iar pe șantiere, naționale ori locale, cel de mii dintre tinerii noștri în a-

Vacanță în albastru

(Urmare din pag 1)

coliturile țării pentru ca, alături de mii de constructori care au adus cu ei școala înaltă a Bizanțului și a Renașterii, să realizăm noi fapte de muncă și eroism, pentru a da viață și strălucire unui nou și măreț obiectiv al României socialiste”. Acesta a fost preambulul deschiderii a noi și noi șantiere, dovadă că energia excepțională din timpul unei confruntări excepționale venea dintr-o stare firească, permanentă. Dar iată, în acest sens, o scrisoare emoționantă, apărută la 17 aprilie: „Pătrunși de sentimentul legitim al dragostei de țară, noi, elevii clasei A la Liceul „Florea”, din județul Mureș, dorim să ne aducem modesta contribuție prin muncă la măreața operă de construire a socialismului în patria noastră. Considerăm că în afara de eforturile ce le depunem la învățătură în scopul însușirii temeinice a cunoștințelor predate în cursul anului școlar, vacanța mare de vară ne oferă un minunat prilej de a ne educa, prin muncă, îmbinînd eforturile ce le depunem la învățătură cu cele depuse la eforturi fizice fortifiante, sporindu-ne aportul la acest tel măreț. Afliindu-ne la vîrsta marilor energii, vă asigurăm că nici „bulevarduri” și nici perspective unei vacanțe lungi și plicoase nu ne încîntă. Iată de ce, cu toții ne-am hotărît că în perioada iulie-august, timp de 2—3 săptămîni, să mergem însoțiți de tovarășii noștri diriginți și să lucrăm pe un șantier național al tineretului și sau pe orice șantier. Vă asigurăm că hotărîrea noastră este fermă, justificată și

definitivă, luată cu acordul deplin al părinților, fiind rodul educației primite în școală și în organizația de tineret. Noi o considerăm sarcină de onoare a organizației U.T.C. în planul de muncă pe perioada de vară și vă rugăm să ne sprijiniți în a o îndeplini”. Semnează — începînd cu Calcan Anton, secretar U.T.C., și Avram Viorel, șeful clasei, toți cei 40 de băieți, membri ai acestui entuziasm colectiv, pînă la ultimul în ordinea catalogului, Zavel Gheorghe. O scrisoare-cerere, însoțită de o recomandare din partea dirigintului, profesorul Vasile Apetri, care aducea asigurări că „ideea cu șantierul le aparține lor, elevilor”, și că „la entuziasmul unanim al adolescentului părinții n-au răspuns rețienți, au apreciat cu maturitate inițiativa”. „Elevii mei se adună în grupuri — au trecut de 15 ani și sînt destul de dezvoltati, ei pot face față vieții de șantier și sînt convinși că ne vom prezenta, oriunde vom fi chemați, să arătăm de cît sîntem în stare, ca un colectiv sudat, dornic să se călească prin muncă...” Desigur, chemarea a apărut, loc de muncă a fost, ne amintim cu toții episoadele bătaiei cu Dunărea, chiar acolo, lingă școala lor, la Brăila. S-ar putea scrie jurnaliul din vara '70 al acestui case, ca o dovadă că ceea ce au săvîșit în folosul țării se afla mai de mult în inimile lor. Dar numai ale lor? Iată zărele din 12 iunie: „21.935 de elevi-brigadieri din Capitală, gata pentru muncă”. Din 16 iunie: „15.000 dintre cei 300.000 de elevi

Se apropie ora deschiderii noului an școlar! Pe agenda de lucru a forurilor de învățământ, a conducătorilor școlii, a cadrelor didactice, la ordinea zilei se află — în mod firesc — pregătirea tuturor celor necesare bunei desfășurări a procesului instructiv-educativ: manuale și programe, material didactic și rezchizite, ordine și curățenie în clase etc. Citeva cifre sint concludente pentru eforturile deosebite și cheltuielile materiale făcute în acest sens, pentru a asigura elevilor și în apropiatul an școlar, condiții din cele mai bune de studiu. Astfel, în anul de învățământ 1970-1971 se edită 871 titluri de manuale, în circa 17,5 milioane exemplare. Dintre acestea, un număr însemnat sînt manuale noi: 100 de titluri de învățământ general, 76 titluri de învățământ profesional și tehnic și 69 titluri — pentru liceele de specialitate. Au fost elaborate 65 programe noi de învățământ, în anul 1970-1971 se edită 871 titluri de manuale, în circa 17,5 milioane exemplare. Dintre acestea, un număr însemnat sînt manuale noi: 100 de titluri de învățământ general, 76 titluri de învățământ profesional și tehnic și 69 titluri — pentru liceele de specialitate. Au fost elaborate 65 programe noi de învățământ, în anul 1970-1971 se edită 871 titluri de manuale, în circa 17,5 milioane exemplare.

calareat, manualele de specialitate pentru școlile de muzică și arte plastice, cărțile care pentru anul școlar 1970-1971 s-au redactat, revăzute sau nu. Elevii de la învățământul seral și fără frecvență, precum și elevii de la cursurile de zi care doresc să-și pună pe picioare manualele de studiu, au la dispoziție în clasele I-X ale școlii generale, precum și cărțile necesare în licee de cultură generală și licee pedagogice, contra cost, din librării.

înțeles că, asemenea întirzieri — chiar dacă vor fi recuperate până la deschiderea cursurilor — sint costisitoare. Însemnind timp și bani pentru efectuarea unor transporturi repetate de la depozite la școli, îngreunind munca de pregătire pentru lecții a profesorilor respectivi ș.a.m.d. De aceea, este necesar ca forurile de resort să ia operațiiv măsuri ca până la începerea anului de învățământ toate manualele, rezchizite în prezent, să fie în școli, la îndemina elevilor.

matematică cu un număr mai mare de file, rigle de material plastic, echer etc. Dar nu pentru că asemenea obiecte n-are exista în magazine. Librării nr. 4 din Brașov, Vitea a solicitat (cu munda nr. 8 din 5 iulie a.c.) 10.000 de caiete a 3 lei, 2.000 de caiete — a 200 file, dar nu a primit nimic. Librării nr. 2 a comandat un lot de ghiozdane de diferite prețuri și 14.000 de caiete. A primit numai 1.500 caiete. După cum ne-au declarat responsabilii de librării Petre Drăgu-

rea planului de construcții școlare. Asemenea lipsuri se înregistrează și la lucrările curente de reparații, amenajări și curățenie a unităților de învățământ. Nu mai este cazul, tremem, să insistăm asupra importanței, pentru buna desfășurare a activității școlare, a îndeplinirii la timp, până la data deschiderii cursurilor, a unor asemenea lucrări. În cele mai multe locuri, întirzierile și tergiversările sint provocate de cauze mai mult subiective. În comunei Popești și Cernișoara, județul Vitea, de pildă, pregătirea școlilor pentru deschiderea cursurilor a fost târâgănată deoarece costurile 3 populare locale și conducătorii școlilor respective n-au căzut de acord ce să execute mai întâi: instalația electrică sau curățenia! De ce Inspectoratul școlar județean n-a pus mai repede capăt dilemei? La Săltioara (acelasi județ), directorul școlii a ieșit la pensie și nimeni din colectivul didactic nu s-a ocupat de curățenia localității în care urmează să lucreze cu toții în noul an de învățământ. Într-un studiu destul de precar se află și reparațiile capitale și amenajările la liceele nr. 1 și nr. 2 din Roman, la Liceul pedagogic din Piatra Neamț, ca și la Liceul de arte plastice. Școala generală nr. 3 și Liceul nr. 3 din Timișoara, la școlile generale din Clodopia și Ferendia — județul Timiș. Fie că se datorează conducătorilor școlilor, care n-au încheiat la timp contractele pentru efectuarea lucrărilor, fie constructorilor care nu-și onorează cu răspundere angajamentele, asemenea întirzieri și deficiențe se cer grabnic re-cucurate.

Există toate condițiile ca noul an școlar să înceapă sub cele mai bune auspicii, gînd școlii pe deplin pregătite și-și asigură cadrul optim de pregătire și educare. Pentru aceasta însă este nevoie de o muncă asiduă, perseverență și responsabilitate din partea factorilor interesați pentru remedierea tuturor lipsurilor și înlăturarea întirzierilor de natură celorlalte în acest rând.

TOATE AMĂNUNTELE AU IMPORTANȚĂ pentru buna pregătire a noului an școlar

Dar, pe filiera de difuzare a manualelor se constată și o seamă de întirzieri, nemotivate. Deși la început trebuia să înceapă repartizarea și transportul la școli al manualelor, la C.L.D.C. Timiș aflăm că o serie de titluri sint încă lipsă la apel. Concret: pentru clasele I-VIII (cu limba de predare română) din 88 de titluri necesare au sosit pînă acum 71, iar pentru clasele IX-XII, din 82 există 76. Între acestea, gramatica pentru clasa a II-a, manualele de cunoștințe despre natură și geografie pentru clasa a III-a, limba engleză și limba rusă pentru clasele a VI-a și a IX-a, unele manuale de limbi străine pentru licee etc. Absența unor manuale, în deosebi din cele destinate claselor X-a a școlii generale — electrotehnică, fizică, matematică — nu se confirmă și la centrele de difuzare din județul Neamț. Unde sint aceste manuale? Intîrziată undeva pe filiera editură-tipografie-expedite! Nu e greu de

Din păcate, la Inspectoratul școlar județean Vitea n-am putut să aflăm nici măcar situația aproximativă a studiului difuzării cărților școlare; alții n-au putut să ne prezinte o situație clară privind necesarul de cărți, numărul celor sosite în depozite sau modul cum au fost difuzate. De ce? Pentru că toată această activitate importantă și destul de dificilă a fost lăsată pe seama unui... tovarăș pensionar, care ajută benevol. Ce părere are Consiliul popular județean despre un asemenea mod de a-și îndeplini o îndatorire fundamentală Inspectoratului școlar?

Cum este și firesc, în preajma deschiderii anului de învățământ, sint necesare cantități mai mari de rezchizite școlare. Desi unitățile comerciale de specialitate cunosc prea bine că intră în „sezon de vîrf”, după cum a rezultat din constatările noastre, unele librării și papetării nu s-au aprovizionat încă cu ghiozdane, caiete de dictando și

șinolu și Virgil Gheamău, C.L.D.C. Pitești, forul tutelar al acestor librării, aprovizionează preferențial unele unități din rețeaua sa. Nicolae R. Timișoara nu și-a onorat toate comenzile diferite sortimente de caiete, vocabulare, echer și coperci din material plastic, compasuri etc.). Repetate sesizări ale cumpărătorilor relevă și calitatea necorespunzătoare a unor rezchizite și compasuri „Junior” (produse de „Metalurgica” — București) nu se deshid corect, la pixurile „Duplex” bicolor („Flamura roșie” — Sibiu) se blochează arcurile, gumele de șters („Dermatina” — Timișoara) lasă urme, creioanele colorate („Flaro” — Sibiu) au minele slabe etc. Sint impunătoare, din partea forurilor răspunzătoare o analiză și o evaluare mai realistă și exigentă a producției de rezchizite școlare.

Semnalăm zilele trecute, în rândul întreprinderi de ziar, nostru pe șantier, unele deficiențe în îndeplini-

tv Mesajul vibrant al graficii militante

18,00 Deschiderea emisiunii. Micro-avangpreiera.

18,05 „Universal-potrom” — enciclopedie pentru copil. Litera „U”.

18,30 „Apa trece... oamenii rămîn”. Film realizat de redactorii și operatorii Televiziunii în mai-iunie 1970. Filmul a fost prezentat în iunie 1970 la Festivalul Internațional de Televiziune de la Praga, unde a obținut Marele Premiu „Praga de aur” și Premiul juriului internațional al presei.

18,55 „Partid, pavaza mea”. Cîntec patriotice interpretate de corul Uzinei mecanice din Buzău și corul Căminului cultural din comuna Vîntilă-Vodă, județul Buzău.

19,15 Anunțuri — publicitate.

19,20 „001 de seri” — emisiune pentru cel mic.

19,30 Telemagazin de seară.

20,00 Tele-cinematca: „Visul unei nopți de vară”. Premieră pe țară. În rolurile principale: Olivia de Havilland, James Cagney și Mickey Rooney.

21,55 Al VI-lea Festival național de folclor. Selecțiuni din spectacolul prezentat de Ansamblul folcloric al județului Caraș-Severin.

22,15 Secvențe '70 — reportaj de Ion Sava.

22,45 Gala marilor interpreți români. Magda Isanculescu.

23,19 Telemagazin de noapte.

23,20 Închiderea emisiunii.

Cele treizeci de lucrări expuse la Casa Ziaristilor din București, din inițiativa Uniunii Ziaristilor și a Uniunii Artiștilor Plastici, se află sub semnul unui moment festiv, fiind destinate ca un gest memorial celui de 20-a aniversării a eliberării patriei. Este o expoziție care nu are nevoie de afiș pentru a se numi militanță, o expoziție al cărei conținut o probează pe deplin.

Desenele și gravurile cuprinse în expoziția de grafică militanță dovedesc că a fi artist militant astăzi înseamnă a fi sensibil la modificările esențiale ale conștiinței și pămîntului românesc, a afirma, prin mijlocul desenului și culorii, sensul epocii, spiritului ei.

E de înțeles astfel de ce multe lucrări din expoziția de grafică militanță au caracterul de prestigiu. În acest caz gestul militant începe cu selecția temei, care e de interes public și generează un interes specific de mîndrie cetățenească.

Euren Popa (Șantier la Porțile de Fier), Mariana Petrușcu (Noua rafinărie), Iulia Hălăucescu (în cartea Ricaz Chel) și Fred Micoș (Industrializarea țării) ilustrează cu elocvență predilecția către peisajul industrial, multiplele valențe sugestive pe care transformările econo-

mice ale țării le pot propune observăției creatoare.

Calitatea artei în gravurile, acuarelele, desenele prezente, înnoirile care apar în sfera unei noțiuni de prim-plan a plasticii actuale fac dovadă că o selecție de grafică militanță aflată pe un astfel de veac de la eliberare, poate aștepta boghița tematică și diversitatea unor soluții de rezolvare plastică. Sint soluții concretizate în simboluri grafice din care transpare ca un corolar, triumful rațiunii.

Un militanțism vibrant, declarat, stabilind un dialog generos, elocvent cu privitorul, se desprinde din cele trei gravuri ale lui Nicolae Săftoiu (Hăul — Eclipsa — Hoarda) aparținînd ciclului „Impotriva distrugerii”, et și din lucrările „Contrai”, realizată într-o tehnică valoroasă ce merită a fi completată în viitor.

Fred Micoș (Miscarea revistă din 1920), Tudor OCTAVIAN

insemnări pe marginea expoziției de la Casa Ziaristilor

Prin semnificativele sale, prin succesele multiple pe care le oferă privitorului, expoziția de la Casa Ziaristilor se recomandă ca fiind o inițiativă valoroasă ce merită a fi completată în viitor.

● Sunetul muzicii: PATRIA — 12,45; 13,30; 20,45.
● Măryling (ambete seri): LUCEAFĂRUL — 9; 12,30; 16; 19,45; BUCUREȘTI — 9; 12,15; 16,30; 20,45. GRĂDINA DOINA — 9; 11,15; 13,30; 16; 19,15; 20,15. FAVORIT — 10; 13; 15,30; 18; 20,30. MELODIA — 9,45; 11,45; 13,45; 15,45; 17,45; 19,45. STADIONUL DINAMO — 20. GRADINA PARCUL HERASTRAU — 20.

● Pădurea spînzuraților: MELODIA — 20,15.
● Agonia: extras: CAPITOL — 5; 11,15; 13,45; 16,15.
● Dragostea lui Serafim Frolov: CAPITOL — 18,45; 20,30.
● Tiffany memorandum: FEROVIA — 9; 11,15; 13,15; 15,15; 17,15; 19,15; 21,15; 23,15; 25,15; 27,15; 29,15; 31,15; 33,15; 35,15; 37,15; 39,15; 41,15; 43,15; 45,15; 47,15; 49,15; 51,15; 53,15; 55,15; 57,15; 59,15; 61,15; 63,15; 65,15; 67,15; 69,15; 71,15; 73,15; 75,15; 77,15; 79,15; 81,15; 83,15; 85,15; 87,15; 89,15; 91,15; 93,15; 95,15; 97,15; 99,15; 101,15; 103,15; 105,15; 107,15; 109,15; 111,15; 113,15; 115,15; 117,15; 119,15; 121,15; 123,15; 125,15; 127,15; 129,15; 131,15; 133,15; 135,15; 137,15; 139,15; 141,15; 143,15; 145,15; 147,15; 149,15; 151,15; 153,15; 155,15; 157,15; 159,15; 161,15; 163,15; 165,15; 167,15; 169,15; 171,15; 173,15; 175,15; 177,15; 179,15; 181,15; 183,15; 185,15; 187,15; 189,15; 191,15; 193,15; 195,15; 197,15; 199,15; 201,15; 203,15; 205,15; 207,15; 209,15; 211,15; 213,15; 215,15; 217,15; 219,15; 221,15; 223,15; 225,15; 227,15; 229,15; 231,15; 233,15; 235,15; 237,15; 239,15; 241,15; 243,15; 245,15; 247,15; 249,15; 251,15; 253,15; 255,15; 257,15; 259,15; 261,15; 263,15; 265,15; 267,15; 269,15; 271,15; 273,15; 275,15; 277,15; 279,15; 281,15; 283,15; 285,15; 287,15; 289,15; 291,15; 293,15; 295,15; 297,15; 299,15; 301,15; 303,15; 305,15; 307,15; 309,15; 311,15; 313,15; 315,15; 317,15; 319,15; 321,15; 323,15; 325,15; 327,15; 329,15; 331,15; 333,15; 335,15; 337,15; 339,15; 341,15; 343,15; 345,15; 347,15; 349,15; 351,15; 353,15; 355,15; 357,15; 359,15; 361,15; 363,15; 365,15; 367,15; 369,15; 371,15; 373,15; 375,15; 377,15; 379,15; 381,15; 383,15; 385,15; 387,15; 389,15; 391,15; 393,15; 395,15; 397,15; 399,15; 401,15; 403,15; 405,15; 407,15; 409,15; 411,15; 413,15; 415,15; 417,15; 419,15; 421,15; 423,15; 425,15; 427,15; 429,15; 431,15; 433,15; 435,15; 437,15; 439,15; 441,15; 443,15; 445,15; 447,15; 449,15; 451,15; 453,15; 455,15; 457,15; 459,15; 461,15; 463,15; 465,15; 467,15; 469,15; 471,15; 473,15; 475,15; 477,15; 479,15; 481,15; 483,15; 485,15; 487,15; 489,15; 491,15; 493,15; 495,15; 497,15; 499,15; 501,15; 503,15; 505,15; 507,15; 509,15; 511,15; 513,15; 515,15; 517,15; 519,15; 521,15; 523,15; 525,15; 527,15; 529,15; 531,15; 533,15; 535,15; 537,15; 539,15; 541,15; 543,15; 545,15; 547,15; 549,15; 551,15; 553,15; 555,15; 557,15; 559,15; 561,15; 563,15; 565,15; 567,15; 569,15; 571,15; 573,15; 575,15; 577,15; 579,15; 581,15; 583,15; 585,15; 587,15; 589,15; 591,15; 593,15; 595,15; 597,15; 599,15; 601,15; 603,15; 605,15; 607,15; 609,15; 611,15; 613,15; 615,15; 617,15; 619,15; 621,15; 623,15; 625,15; 627,15; 629,15; 631,15; 633,15; 635,15; 637,15; 639,15; 641,15; 643,15; 645,15; 647,15; 649,15; 651,15; 653,15; 655,15; 657,15; 659,15; 661,15; 663,15; 665,15; 667,15; 669,15; 671,15; 673,15; 675,15; 677,15; 679,15; 681,15; 683,15; 685,15; 687,15; 689,15; 691,15; 693,15; 695,15; 697,15; 699,15; 701,15; 703,15; 705,15; 707,15; 709,15; 711,15; 713,15; 715,15; 717,15; 719,15; 721,15; 723,15; 725,15; 727,15; 729,15; 731,15; 733,15; 735,15; 737,15; 739,15; 741,15; 743,15; 745,15; 747,15; 749,15; 751,15; 753,15; 755,15; 757,15; 759,15; 761,15; 763,15; 765,15; 767,15; 769,15; 771,15; 773,15; 775,15; 777,15; 779,15; 781,15; 783,15; 785,15; 787,15; 789,15; 791,15; 793,15; 795,15; 797,15; 799,15; 801,15; 803,15; 805,15; 807,15; 809,15; 811,15; 813,15; 815,15; 817,15; 819,15; 821,15; 823,15; 825,15; 827,15; 829,15; 831,15; 833,15; 835,15; 837,15; 839,15; 841,15; 843,15; 845,15; 847,15; 849,15; 851,15; 853,15; 855,15; 857,15; 859,15; 861,15; 863,15; 865,15; 867,15; 869,15; 871,15; 873,15; 875,15; 877,15; 879,15; 881,15; 883,15; 885,15; 887,15; 889,15; 891,15; 893,15; 895,15; 897,15; 899,15; 901,15; 903,15; 905,15; 907,15; 909,15; 911,15; 913,15; 915,15; 917,15; 919,15; 921,15; 923,15; 925,15; 927,15; 929,15; 931,15; 933,15; 935,15; 937,15; 939,15; 941,15; 943,15; 945,15; 947,15; 949,15; 951,15; 953,15; 955,15; 957,15; 959,15; 961,15; 963,15; 965,15; 967,15; 969,15; 971,15; 973,15; 975,15; 977,15; 979,15; 981,15; 983,15; 985,15; 987,15; 989,15; 991,15; 993,15; 995,15; 997,15; 999,15; 1001,15; 1003,15; 1005,15; 1007,15; 1009,15; 1011,15; 1013,15; 1015,15; 1017,15; 1019,15; 1021,15; 1023,15; 1025,15; 1027,15; 1029,15; 1031,15; 1033,15; 1035,15; 1037,15; 1039,15; 1041,15; 1043,15; 1045,15; 1047,15; 1049,15; 1051,15; 1053,15; 1055,15; 1057,15; 1059,15; 1061,15; 1063,15; 1065,15; 1067,15; 1069,15; 1071,15; 1073,15; 1075,15; 1077,15; 1079,15; 1081,15; 1083,15; 1085,15; 1087,15; 1089,15; 1091,15; 1093,15; 1095,15; 1097,15; 1099,15; 1101,15; 1103,15; 1105,15; 1107,15; 1109,15; 1111,15; 1113,15; 1115,15; 1117,15; 1119,15; 1121,15; 1123,15; 1125,15; 1127,15; 1129,15; 1131,15; 1133,15; 1135,15; 1137,15; 1139,15; 1141,15; 1143,15; 1145,15; 1147,15; 1149,15; 1151,15; 1153,15; 1155,15; 1157,15; 1159,15; 1161,15; 1163,15; 1165,15; 1167,15; 1169,15; 1171,15; 1173,15; 1175,15; 1177,15; 1179,15; 1181,15; 1183,15; 1185,15; 1187,15; 1189,15; 1191,15; 1193,15; 1195,15; 1197,15; 1199,15; 1201,15; 1203,15; 1205,15; 1207,15; 1209,15; 1211,15; 1213,15; 1215,15; 1217,15; 1219,15; 1221,15; 1223,15; 1225,15; 1227,15; 1229,15; 1231,15; 1233,15; 1235,15; 1237,15; 1239,15; 1241,15; 1243,15; 1245,15; 1247,15; 1249,15; 1251,15; 1253,15; 1255,15; 1257,15; 1259,15; 1261,15; 1263,15; 1265,15; 1267,15; 1269,15; 1271,15; 1273,15; 1275,15; 1277,15; 1279,15; 1281,15; 1283,15; 1285,15; 1287,15; 1289,15; 1291,15; 1293,15; 1295,15; 1297,15; 1299,15; 1301,15; 1303,15; 1305,15; 1307,15; 1309,15; 1311,15; 1313,15; 1315,15; 1317,15; 1319,15; 1321,15; 1323,15; 1325,15; 1327,15; 1329,15; 1331,15; 1333,15; 1335,15; 1337,15; 1339,15; 1341,15; 1343,15; 1345,15; 1347,15; 1349,15; 1351,15; 1353,15; 1355,15; 1357,15; 1359,15; 1361,15; 1363,15; 1365,15; 1367,15; 1369,15; 1371,15; 1373,15; 1375,15; 1377,15; 1379,15; 1381,15; 1383,15; 1385,15; 1387,15; 1389,15; 1391,15; 1393,15; 1395,15; 1397,15; 1399,15; 1401,15; 1403,15; 1405,15; 1407,15; 1409,15; 1411,15; 1413,15; 1415,15; 1417,15; 1419,15; 1421,15; 1423,15; 1425,15; 1427,15; 1429,15; 1431,15; 1433,15; 1435,15; 1437,15; 1439,15; 1441,15; 1443,15; 1445,15; 1447,15; 1449,15; 1451,15; 1453,15; 1455,15; 1457,15; 1459,15; 1461,15; 1463,15; 1465,15; 1467,15; 1469,15; 1471,15; 1473,15; 1475,15; 1477,15; 1479,15; 1481,15; 1483,15; 1485,15; 1487,15; 1489,15; 1491,15; 1493,15; 1495,15; 1497,15; 1499,15; 1501,15; 1503,15; 1505,15; 1507,15; 1509,15; 1511,15; 1513,15; 1515,15; 1517,15; 1519,15; 1521,15; 1523,15; 1525,15; 1527,15; 1529,15; 1531,15; 1533,15; 1535,15; 1537,15; 1539,15; 1541,15; 1543,15; 1545,15; 1547,15; 1549,15; 1551,15; 1553,15; 1555,15; 1557,15; 1559,15; 1561,15; 1563,15; 1565,15; 1567,15; 1569,15; 1571,15; 1573,15; 1575,15; 1577,15; 1579,15; 1581,15; 1583,15; 1585,15; 1587,15; 1589,15; 1591,15; 1593,15; 1595,15; 1597,15; 1599,15; 1601,15; 1603,15; 1605,15; 1607,15; 1609,15; 1611,15; 1613,15; 1615,15; 1617,15; 1619,15; 1621,15; 1623,15; 1625,15; 1627,15; 1629,15; 1631,15; 1633,15; 1635,15; 1637,15; 1639,15; 1641,15; 1643,15; 1645,15; 1647,15; 1649,15; 1651,15; 1653,15; 1655,15; 1657,15; 1659,15; 1661,15; 1663,15; 1665,15; 1667,15; 1669,15; 1671,15; 1673,15; 1675,15; 1677,15; 1679,15; 1681,15; 1683,15; 1685,15; 1687,15; 1689,15; 1691,15; 1693,15; 1695,15; 1697,15; 1699,15; 1701,15; 1703,15; 1705,15; 1707,15; 1709,15; 1711,15; 1713,15; 1715,15; 1717,15; 1719,15; 1721,15; 1723,15; 1725,15; 1727,15; 1729,15; 1731,15; 1733,15; 1735,15; 1737,15; 1739,15; 1741,15; 1743,15; 1745,15; 1747,15; 1749,15; 1751,15; 1753,15; 1755,15; 1757,15; 1759,15; 1761,15; 1763,15; 1765,15; 1767,15; 1769,15; 1771,15; 1773,15; 1775,15; 1777,15; 1779,15; 1781,15; 1783,15; 1785,15; 1787,15; 1789,15; 1791,15; 1793,15; 1795,15; 1797,15; 1799,15; 1801,15; 1803,15; 1805,15; 1807,15; 1809,15; 1811,15; 1813,15; 1815,15; 1817,15; 1819,15; 1821,15; 1823,15; 1825,15; 1827,15; 1829,15; 1831,15; 1833,15; 1835,15; 1837,15; 1839,15; 1841,15; 1843,15; 1845,15; 1847,15; 1849,15; 1851,15; 1853,15; 1855,15; 1857,15; 1859,15; 1861,15; 1863,15; 1865,15; 1867,15; 1869,15; 1871,15; 1873,15; 1875,15; 1877,15; 1879,15; 1881,15; 18

Anul tăietorului de pădure are trei anotimpuri: butinarii maramureşean nu vine la îndemână să judece timpul după chipul lui lanţar, faur, mărţişor, filicele anului calendaristic, nici după jocul climatic, care îşi alegează succesiv cail alb, cail galben, cail verz, cail roşu, etalind culoarea şi harul anotimpurilor. Lucrătorul pădurii are calendarul său special, întocmit după trebuinţele profesiei, în cicluri mari, circumscrie în simetria coboririlor la vatră, a întinerii în plenitudine de obşte, care sînt trei la număr. Prima aoră apar butinarii la casele lor la fine de marie sau început de april; îi aduce setea nostalgică şi, mai ales, nevoia de a ara. E o întrerupere scurtă, de două-trei săptămîni, răgaz să plugărească, să deschidă ogoare, să primească desprîmăvărarea în toţi porii, după care urcă la codrul verde, lasă pe mîna muietilor gospodăria, mersul muncilor. E întiul ciclu. Revin apoi la mijloc de august, chemaţi irezistibil de nevoia cîştilui (altă lucrare exclusiv bărbătească). În sfîrşit, a treia pogorie în sat se petrece tîrziu, cînd se numără grînele, plînge pruna cu lacrimă de fîlcă şi se pregăteşte să moară anul; pe butinarii îl aduce această nevoia de a face suma şi, desigur, de a petrece în familie fastuoasele sărbători de larnă. După începutul de an, el urcă iar în universul lemnos, reluînd ciclurile de trei, vieşind echilibrat şi armonice înălţurii celor trei cercuri care denumesc un fel specific de viaţă.

Moisei, sat frumos din nordul ţării, aşezat pe apa Viseului şi sub Prislop, trăteşte din timp imemorabil după logica şi rigoarea unui asemenea calendar: anotimpurile de trei nu se dezminţ nici azi, în plin ev nou. Din contră, substanţa socialistă a realităţilor dă noi dimensiuni neîntreputului mers în serpentină, precum seva în cercurile de copac.

E august, ne situăm în spaţiul celui de-al doilea cerc al anului pădurean, moiseienii, „curg”, în depăşit înţeles al cuvîntului, spre aşezarea lor legendar-străveche. Soarele se tace în coasele flămînde, ierburile verzi-abastre cad, platurile se modifică vîzînd cu ochii, vibrează umanizate, par un nesfîrşit covor localnic, în dungi. Dar binefăcătorul etas nu-i doar al coşei; în seculul răgaz, oamenii refac timpul, reinnoadă legăturii slăbite, exultă de prietenie, îşi onorează viaţa cu sărbători şi petreceri. E un asemenea prilej solar, o serbare a vîrli şi omeneşului, cînd glasul unuia invită potolii, jos, dar nu lipsit de solemnitate: „Să vîrşăm un strop pentru cei duşi în luturi!”, clipă în care realitatea devenea, timpul se dizolvă instantaneu, iar cel prezent încremălucit prin spaţiul cu tradiţii, prin via emolte pe care voit o declanşază. Revederile sînt rememorări de timp şi atitudine, confruntări cu noi însine şi istoria (mică sau mare) pe care o traversăm, oglinzi paralele ce închipuie arcul de mister dintre ceea ce sîntem şi ceea ce am fost.

Mi-am propus, de aceea, să privesc chipul de azi al comunei cu tensiunea de spirit a celui ce revede, în acelaşi timp, masca plină de tragism a Moiseiului aflat la ora împotrivririi faţă de cotropitorii fascişti, la ora eliberării. Destinul acestui sat nordic românesc refacă, veţi vedea! simbolurile păsării Phönix, transferind legenda în faţă de istorie. Am coborît deodată cu bărbătil din satul-erou în memoria lor activă, în memoria lor de foc. Transcriem pe pagină cîteva feţe ale acestora.

Foto: Ion Miclea

se parusita din ascunzişul de găteje, o desfaşu, era strălucitor de alb, întinsă cit ograda ţaranului, cam 80 metri de mîtase, din care femeia lui Puscută croi cămeşoase pentru prunci. Moiseiul intra în prima zi de pace.

Aud că unul dintre coconii lui Puscută care purtase cămeşoase de parusita şi acum inginer silvic la Borsă; este pentru mine un motiv să privesc în recontul trecut al comunei Moisei prin MEMORIA TINELEI. Această memorie se leagă, firesc, de anii dezvoltării socialiste a localităţii. Pot afirma, fără teama de a greşi, că factorii de cultură şi civilizaţie nouă în Moisei sînt, în cea mai mare măsură, tinerii; ei duc pe umerii lor majoritatea sarcinilor economice şi social-culturale. Dacă primarul comunei este un bărbat în floarea vîrstei, Vasile Coman Şuşcă, apreciat de populaţie pentru tact şi experienţă îndelungată, colaboratorii acestuia în treburile administraţiei locale sînt prin excelenţă tineri: Gheorghe Albu (nici 25 de ani), vicepresedinte şi director al căminului cultural, Dumitru Tomoiagă-Pană, secretar al organizaţiei de bază P.C.R. din sat, Vasile Lungu, directorul şcolii etc. Acest fapt şi alte similare asigură un climat de iniţiativă şi dezvoltare dinamică a comunei Moisei, propulsează noile generaţii spre însuşirea şi temeinică valorificare a posibilităţilor personale. În raport cu exigenţele socialismului. Tomoiagă Toader-Tioperi, iniţial secretar de celulă P.C.R. din Moisei, azi pensionar, declară: „Cele începutute de noi, în asprele condiţii de atunci, capătă împlinire şi rost întreg azi, în împrejurări deosebit de priincioase; la urma urmelor, noi ne răzbuim, împlinindu-ne prin copii”.

au fost deportaţi 7 tineri, toţi cam de 15-17 ani vîrstă. Ei sînt MEMORIA CELOR DUŞI DEPARTE.

Vasile Vlona, care a fost de om, îmbrăţişat prematur: pe atunci avea 17 ani, n-a vrut să fie cîtan în oastea lui Horthy. A ajuns sub baionete, închis cu alţii în două-vagoane la Sigheţ şi expediaţi spre a pus; grupul celor din Moisei a lucrat în pădurile din împrejurimile oraşului Linz (adunau răşină de molid, doborau păduri, făceau fortificaţii). Erau laşă ale muncii extenuante, unde fasciştii grăpuseră tineri de toate neamurile Europei: ruşi, unguri, polonezi, sîrbi; „cu italienii ne înţelegeam foarte bine, zice Vlona, aceştia aveau curvia românească, numai că puțin stricat”.

Aveau să se întoarcă de acolo abia peste un an, la debutul verii lui '45, care se anunţa şi ca un debut de pace; erau plini de reumatism, bolnavi de plămîni, extenuaţi de mizerie şi nemincare (Vlona avea 18 ani şi cîntărea 38 kg). Pe Coman Călina, o floare de fată, o deportaseră în locul fratelui ei, Simion, care fusese de sub escortă reventat după război, a stat mai mult prin spitale şi a murit, în cele din urmă, de plămîni. Simion Coman, fratele acestuia, azi brigadier silvic la Borsă, trăteşte strivit de obsesia acestor nedrepte dispariţii.

Tomoiagă Stefan-Hrapă, în anul 1944 tot 17 ani; scăpase de înstrăinare, se afla pe Dealul Stefăniţă, în Prelucă Silhii, loc înţesat de oamenii care susţuseseră vitele de război. Statul aici nu-l împiedica să audă, zi după zi, ce se întimplă în Moisei. Una din veştile i-o dădu matusă-sa, Ilieana lui Timiş, în gara Moiseiului, în subsolul casei lui Polak, un evreu deportat, se aflau închişi ţărani fugiţi de la fortificaţii. Casa avea etaj, o ştia toată lumea; sus era comandura laşă, iar de dedesubt, în pivniţă, se aflau prinşii, care urmau să fie împuşcaţi.

„Eu îi eliberez!” zise adolescentul drăcos, nebănuind pericolul şi gravitatea actului în care se angaja; avu însă minte să-şi calculeze şansele, să-şi facă un plan. Raţionă astfel: nu te poti mişca într-o gară păzită de militari fără să fii om al căii ferate, deci mă voi face frinar. Zis şi făcut, s-a dus la Telciu, unde ştia că ooreste de obicei locomotiva de linie îngustă, să la apă. Fochist era Dumitru Ciria din Moisei, „la-mă frinar, urunches!”. Fu angajat în ziua de ultima noapte a frinarului în dormitorul feroviar se petrecu în următoarele împrejurări. Mecanicul şi fochistul dormeau într-un pat, în celălalt dormea şeful de tren, care îi oferu noului angajat o jumătate de pat, frinarul refuză, se culcă pe podele şi se învelu cu o pătură, simula că doarme, se sculă pe la 11 noaptea, ieşi înţil, trecu un gard, coborî într-o pic de un zici, înalte cit treştiele, loc unde putu să aştepte, stînd ciuop, momentul favorabil.

În stînga lui, la vreo 70-80 metri distanţă, se afla dormitorul lagărului de muncă, păzit de santinelă; o a doua santinelă păzea casa cu pricina, aflată chiar în faţa lui. La miezul nopţii se schimbă paza, scurt, matematic, el nu putu face o singură mişcare; prilejul se ivi pe la 2 şi jumătate, cînd santinela de lină el s-a dus la cealaltă să-şi aprindă o ţigară. Stefan Hrapă nu-şi aminteste cit au întîrziat cei doi, un minut? două? nouă? şapte? că mîntea lui de adolescent măcina timpul anapoda, cînd dilatat, cînd redus la măsura infintezimală: sări din ascunziş, cheie (avea asupra lui vreo 80 de chei ferice, în şirate pe o aţă), „cred că, de frică, am încercat fără să-mi dau seama, una şi aceeaşi cheie”, renunţă la legătura de chei, luă cheiele, patentul, tăia scobă de fier, bătu, tăia în perete, deschise... Prinşii dormeau (erau 5, nu 3, cum ştiseu), ieşiră ca cinci umbre — erau Vasile Coman, Ion Dăicu şi Vasile Bîrdiboc din Săcel, Ion Săchel din Bîrsana şi Hotea Petru din Vad. Mai avu timp să le arate încoace s-o ia, pe cînd el rămase locului. Văzu cum unul dintre ei stă capră, cum escaladază unul după altul un zid, cum se strecoară pe sub un podeţ, cum trec apa Viseului, erau scăpaţi. Planul tăcut de isteţta minte a adolescentului Hrapă se isprăvise aici; el uitase, de la condooare, să-şi calculeze propriile şanse. Reveni, liber de griji şi fericit, în dormitorul feroviar; aici fu prins, bătut ero în fir, tirat pe la mări comendurii, lise fixă şi ceasul morţii prin înşuşire... „Dar istoria vru ca eliberarea Moiseiului să fie devansată cu cîteva ore faţă de culelele ofiterilor de ocupaţie.”

Fle-mi îngăduiţi să vă altă interpretare, care exprimă, pare-mi-se, intenţia artistului şi, mai ales, e-senţa ferfel celor 29 de ţărani-eroi. Ce sînt, de fapt, cele zece măşti bizare? Stîniştenie lemne de cîntăli, de dimensiuni hiperbolice, stîlpi de pomene, cum obişnuia să ridice foarte îndepărtăţii noştri strămoşi. Sînt, la urma urmelor, nişte fastuoase şi laice table de legi; parcă şi au fişind din stîlpii-mască cele zece glasuri-lege, psalmodiind, ca într-un cor antic, motivele împotrivririi noastre fată de cotropitorul fascist. Înţia mască: să nu se mai tragă în oameni fără vină! A doua: să nu se mai la grînele din hambare şi fructele din pomi! A treia: să nu mai fie înţil ferfel în războie nedrepte! A patra: să nu mai fie lumea închisă în tarcuri! A cincea: să nu se mai la vitele din băţătura! A şasea: să nu mai fie plîngăreţ fiecele omului! A şaptea: să nu mai fie spurcat mealegu cu tranşee şi sîrmă ghîmpită! A opta: să nu mai cunoască oamenii dorul de libertate şi drumurile înstrăinării! A noua: să nu se mai dea foc caselor! A zecea: să nu mai existe lagăre ale morţii!

Istorie! Fragment tragice din destinul unei comune. Memoria trează a unei colectivităţi înfrînte. Un singur punct de foc din marea epopee a ţării eliberării. E bine, oamenii buni, e bine şi normal să primim drumul sultor de azi în lumina memoriei propriei noastre demniătăţi. Este fundamental moral al infănturilor socialiste prezente. Nu vom prăvăli nicicînd punţile de aer de lumină, de foc, între ceea ce a fost trecut, ceea ce este prezent şi ceea ce va fi viitor. E chezia duricii noastre în vreme.

Discuţi cu Vasile Coman-Suşcă, primarele comunei, despre civilizaţia înlemni, care exprimă însăşi existenţa oamenilor din Moisei; acestia se nasc sub semnul lemnului, trăiesc şi

MOISEI

O JERTFĂ, UN SIMBOL

DIN EPOPEEA EROICĂ A LUI AUGUST 1944

Dincolo de munţi armata română întorcese armele şi actul eliberării ţării, înfăptuit sub conducerea partidului comunist, era un fapt împlinit; ştierea sosi în podişul Ardealului ca focul prin terburii. Ocupanţii germano-horhtyştii instituiră măsuri excepţionale: vorind să estompeze ecoul actului de la 23 August şi, indeosebi, să izoleze populaţia de puterea exemplului, aceştia au arestat şi închis imediat un mare număr de patrioţi maramureşeni. Din Moisei au adunat episoade zece, erau „capii”; apoi numărul acestora a sporit. Vom aplea aşadar la MEMORIA CELOR ÎNCHISI ÎN TARC.

I-au scos în noaptea de 24 spre 25 august, lîundu-l direct din aşternut; jandarmii lui Horthy, cu penele la pălărie, făceau totul pe muteşte, mîrînd stîlniea acelor nopţi. Au fost trînşii la primărie. Curînd sosiră şi cei arestaţi la Borsă; au fost încercăţi, clate peste grămadă. În două căruţe cu cai şi cu pornit, nimeni nu ştia încoace, pe firul apei, în jos. Era întineric beşic, oamenii nu-şi vedeau trăsăturile. Încoace nu duc? spre Vişeu, ne vor închide! monologau oamenii mental, fiecare scufundat în propria mîntuie. Ba nu; uite că o luăm spre Săcel, acest podul de fier, oho! stăem-l mai rău, acolo sînt fortificaţiile! veni al doilea, cu psihologic şi mai grea de cum crezuseră. Veni şi al treilea cu psihologic, cel mai cumplit, cînd căruţele colţ din nou la stînga, înfrînd pe vîgăuna Izvorului Negru, pîrîu prăpăstios, cu bolovănişuri şi vîltură multă, scăpat din gurile Pietrosului. Ne sule în munţi, ne vor puşca! l-şi-au zis prinşii, chemîndu-se sub foarte surpriză: spaima de moarte le îngheta singele şi le luca în pu-

Evocare de POP SIMION

Tomoiagă Grigore Răzuş, a lui Gheorghe şi Călina, zis Puscută, a fost o viaţă de om paznic de vînătoare; acum e pensionar de stat şi „gazdă de munte” pe culmea Tibăului, dincolo de Prislop, spre Suceava. Are sub mînă trei-patru ciobani care păstoresc tot atîtea sute de oi. El ştie invetelile, locul de păşunat, face legătura între sat şi munte. Îl vezi, la date anume alese, apărînd cu „şiraful”, căruţa cu roji de gumă; împarte bîznă, aduce stîri despre starea turmei, fixează ziua tunsorii, a mieilor, a măsuratului. Hitru fiind, bun de gură, stă la taclale şi altdămas, povesteşte, bune-rele, cite în lună şi în stele; potî afla, de pildă, cum şi-a îmbrăcat pruncii în pinză de parusită. E întimplarea care se cuprinde în MEMORIA CELOR ÎNFRĂŢIŢI CU NATURA.

Frontul se întorese pe dos, ca o mînuşă, ocupaţia boala, fascişti cereau carne să supra-vieţuiască în retragere; Moisei-ului a printre cele mai bune vaduri de vite şi în cel Maramureş. Ţărani făcînd legămînt de unică voinţă şi acţiune, consensul lor cutreieră satul, trecînd din băţătura în băţătura, ca într-o telegrafică fără fir; nu dăm vitele! lovim astfel în ocupanţi! Aşa se constituî „frontul viteilor”, acţiune hotărîită, de sabotaj, a ţăranilor din Moisei. Vitele fură scoase din grajduri noaptea, pe lună, trecute prin grădini, duse în mici pilcuri la loc ferit, unde se constituiau în ciopoaie şi turme, spre a porni, unde? nu se ştie exact: ori-cum, ţinta era în sus, la munte, în adîncul pădurii. Această dificilă treabă cădea (asa vru

ştia limba ţării şi avea sarcină să ajute acţiunile antifasciste ale patrioţilor români, să grăbească izgonirea cotropitorilor. „Cunoşti împrejurimile?” fu întrebarea rusului. „Da, ca în palmă!” fu răspunsul lui Puscută, după care nu se mai cheltuiră multe vorbe, era timpul faptelor: falsul cioban îl duse pe falsul hitlerist pe o culme desupra Săcelului, într-un spinis, la şoseaua din-spre Dorna Vatra. „De aici vezi drumul ca din podul bisericii. Placu-ţi?” Celălalt îi plăcu locul, îi plăcu hrana oierească, mi ales, îl plăcură înformaţiile pe care le dobîndi; Puscută îl vorbi străinului despre aşezarea nemţilor în Moisei, efectivele soldaţilor horhtyştii şi ale jandarmilor cu pene, despre felul armelor, locurile de patrulare, posturi fixe. Sovieticul memora ori nota, făcea schiţe, însemna pe hartă, mînuia lădăta cu vergea metalică, întîlşindu-se astfel cu alţi tovarăşi de ai lui care acţionau în preajmă. Se despărţiră după două săptămîni, într-o zi plofoasă, cînd sovieticul veni fără ştir, şuşeră ca prigorul, semnalul convenit de col doi, şi zise: „Plec, prietene; peste o mi-ai spori sint aici”. „Nici nu mi-ai spus cum îţi zice?” îl dojeni Puscută. „Mă cheamă Semion Durda. Ai tineri de mînte?” vorbi ucraineanul şi scoase paucul de ţigări, desertă conţinutul în palma ţaranului, îşi scrisese numele pe hirtia despărţirii şi plecă cu spusa: „Nu uita să dezgropi parusita, să-ti îmbraci cu ea copiii”; era o dimineată pietoasă, rece, ploaia mărunţ, sovieticul dispăru după cutme, cobori spre apa Vaserului, unde avea întîlnire cu alţii de-al lui.

A doua zi fu duminică, 16 octombrie 1944, zi mare, ocupaţii dispărură pînă la unul, sosiră armatele eliberatoare. Tomoiagă Grigore Răzuş, zis Puscută, se apucă de o treabă care nu suferă aminare: scoa-

se un adevar, pentru că cel nouă copii ai lui Tiperi (5 băieţi şi 4 fete) sînt, fără excepţie, tot atîta împliniri sau promisiuni fără echivoc: un doctor, un tehnician agricol, doi profesori, în rest elevi în diferite faze de pregătire, nu-trînd ambiţii ferme de a ataca (necondiţionat) discipline ca inginerie de aviaţie, biologia, fizica nucleară, actoria.

Nivelul intelectual al de civilizaţie din Moisei e exprimat în prin această fată a tineretii comunei: cam 60 de moiseieni, funcţionînd în posturi de bază ale activităţii publice, au studii superioare, alţi 30 sînt în curs de a şi le desăvîrşi, 87 de învăţători şi profesori (un adevarat „clan”) ostense să pregătească noi generaţii care să la drumul învăţăturii liceale şi universitare. Această dinamică a studiului nu trebuie să surprindă, apostolatul şi stîruirea menirii de dascăl de tară au aici o veche tradiţie; anul trecut în Moisei s-a celebrat împlinirea a 275 de ani de învăţămînt şcolar românesc organizat, fapt glorios de continuitate şi strădanie culturală. Pare, de aceea, normal ca în corpul bine structurat al dascălilor de azi să întîlim, funcţionînd la aceleasi catedre, învăţători şi profesori descendenţi din trei generaţii succesive: Nap Alexandrina, de pildă, care are merite incontestabile în acest maraton de învăţătură sătească, este bucuroasă de a fi azi colegă de profesor cu fosti elevi de al ei şi nota bene! cu elevi de al ei elevilor ei. Frumoasă arborescentă scolară!

Moiseiul are însă şi memoria unei alte tinereti. Prin iulie '44 sute şi sute de tineri maramureşeni au fost tirii în Germania la muncă silnică. Motivele: fuga de recrutare, refuzul de a săpa tranşee, acţiuni de sabotaj. Din Moisei

Cronica zilei

SOSIERA AMBASADORULUI REPUBLICII DEMOCRATICE CONGO LA BUCUREȘTI

Marti după-amiază a sosit în Capitală Theodor Kondo Belan, noul ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Democratice Congo în Republica Socialistă România.

Ministrul relațiilor externe al Republicii Columbia, Alfredo Vasquez Carrizosa, a transmis o telegramă ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Corneliu Mănescu, în care adresează sincere mulțumiri pentru mesajul de felicitare primit cu ocazia desemnării sale în această funcție.

Ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, a primit din partea secretarului de stat pentru afacerile externe al Canadei, Mitchell Sharp, o telegramă de mulțumiri pentru felicitările trans-

mise cu ocazia Zilei naționale a Canadei.

Ambasadorul Marii Britanii la București, Denis Seward Laskey, a oferit marți un cocktail cu ocazia vizitei în țara noastră a președintelui comitetului de conducere al Centrului Marea Britanie-Europa de est, Gilbert Longden, membru în parlament britanic.

Au participat Mihnea Gheorghiu, prim-vicepreședinte al Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, Octav Livezeanu, vicepreședinte al Institutului, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe și I.R.R.C.S., ziaristi.

La Oradea s-a deschis expoziția pictorială contemporană poloneză Wacław Rarnczewski. Expoziția care va rămâne deschisă timp de trei săptămâni — cuprinde peste 40 de lucrări reprezentative din opera artistului. (Agerpres)

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

„CUPA VOINȚĂ” LA CICLISM

Sprint disputat la sosirea în prima etapă

BRASOV (prin telefon). 76 de cicliști — din Bulgaria, Italia, Polonia, R.F.G., Ungaria și România — au luat startul ieri în prima etapă a „Cupei Voință”, a „Cupei Voință”. Pe șoseaua pînă la Făgăraș și însoșiți de Brașov, plutonul a rămas puțin timp compact, numeroasele acțiuni individuale fragmentându-l, agi-tându-l aproape permanent. Pe prima jumătate a traseului, poate și pentru că urcușul de la Vlădeni a fost doar... un pseudourcuș, regrupările s-au ținut lanț, Italianul Martani și românii Sofronie și Suditu, plecați singuri pe vârful Vlădeni, au avut totuși să fie prinși înainte de Serecia. Pînă în centrul Făgărașului, moment de acalmie. O acalmie care avea însă să dezlănțuie apoi adevărate furtuni pe drumul de întoarcere, spre Brașov.

L-am văzut mai întâi pe V. Selejan ghemuit, „adunat” parcă între sa și ghidon, pedala de unul singur în fruntea plutonului și dispartându-se mereu cu mla. Era în comuna Mîndra, la kilometrul 68 al cursei. Dar, după puțină vreme, lui Selejan aveau să i se alăture, după un efort deosebit, Sofronie, italianul Martani, vice-germanul Kormmayer, Lucian Devine și mai îndepărtat în următorii kilometri în pluton, nimeni nu se împacă cu ideea de a lăsa pe fugari să se distanțeze prea mult. Pe șoseaua cu numeroase viraje, cicliștii — în monom — așezăcărăcum o distanță de marș pe șosea și în următorii kilometri pe ora devine curență.

Toți se grăbesc să ajungă... la poalele Penșanilor. Urcușul dificil le... potolește multora zelul. Cățători încercați, dar și cu forțele mai proaspete, Emil Rusu, Ciumeti, Burlacu, maghiarul Sipos atacă Penșani de pe poziții avansate. În vîrf, primul este Rusu. La coborîre se formează un grup fugar de vreo 10 alergători. Acestora nu le este prea greu să-și asigure un avans liniștit. Pe ultimii 20 de kilometri, din plutonul secund se mai încearcă o dată prinderea fugărilor. Dar zadarnic...

Brașov — sosire. Ciumeti avea poziția cea mai bună și părea că va câștiga. La 200 m de fațonul arbitralului de sosire, el are un avans de două lungimi de bicicletă. Ceilalți sînt încă nedecisi. Dintr-o dată însă, pe „pas mare”, vine din urmă Emil Rusu. La 100 m Ciumeti are încă avans. Cam o lungime de bicicletă. Face eforturi disperate. Rusu remontează puțin cite puțin. La 50 m, bicicletele celor doi se ating. Apoi, egalitate perfectă. Ridicîți din să, am apăsa pe pedale. Cu ultimele picături de energie distigă Emil Rusu, urmat de Ciumeti, Tudoran, Puterly, Burlacu, italianul Martani etc. La un minut după micul pluton (cronometrat în 2 h 54'04" pe cei 120 kilometri cit 2 menșuri clasate de ieri: sosele George, Selejan (D), maghiarul Izsak. Poste 2 minute grosul plutonului. Astăzi, etapa Brașov-Feldioara — Rupea și retur.

TENIS

Finala „Cupei Davis” în actualitate

Ca urmare a victoriei cu 4-1 realizate în fața selecționatelor de tenis a Spaniei, echipa R. F. a Germaniei va disputa în zilele de 29, 30 și 31 august, la Cleveland, finala „Cupei Davis” cu echipa S.U.A., deținătoare a „Salterierei de argint”. În legătură cu această finală, mulți participanți la turneul de tenis recent încheiat la Hamburg au făcut o serie de declarații corespondenților agențiilor internaționale de presă. ION TIRIAC (România) a spus printre altele: „Echipa vest-germană a demonstrat că știe să joace pe terenuri asfaltate. Componenții acestei formații au dat un randament superior pe astfel de terenuri. Cred că vor face o figură frumoasă la Cleveland, unde se va juca pe asfalt”. La rîndul său, ILIE NASTASE a spus: „Tenismanii vest-germani au dat randament în meciul de simplu față de cel de dublu și spectaculoase și în meciul cu S.U.A.”. Tenismanul sud-african McMillan a declarat că echipa S.U.A. va câștiga cu 4-1. Owen Davidson (Australia) a arătat că echipa vest-germană nu trebuie considerată să fie după el după el o năvăl în partida cu S.U.A. Olandezul Tom Okker, învingătorul concursului de la Hamburg, a spus că echipa R. F. a Germaniei a știut să speculeze erorile tactice ale jucătorilor spanioli. Campionul olandez a arătat că echipa vest-germană are șanse minime la Cleveland.

A 25-A ANIVERSARE A REVOLUȚIEI VIETNAMEZE

Poporul vietnamez sărbătorește astăzi împlinirea unui sfert de veac de la Revoluția din august 1945. Această aniversare evocă ani de luptă dîră și neînfrîcată purtată de acest brav popor împotriva dominației și aspirrii colonialiste, pentru eliberarea națională și socială. Călduzia de partidul comunist, în frunte cu marele fiu al poporului vietnamez, Ho Și Min bucurîndu-se de participarea largă a tuturor forțelor naționale și imperiale, această luptă a reușit să obțină victorie istorică. La puțină vreme de la această victorie, în ziua de 2 septembrie 1945, a fost proclamată la Hanoi Republica Democrată Vietnam — primul stat al muncitorilor și tîranilor din această parte a lumii.

Pășind pe calea vieții noi, socialiste, oamenii muncii vietnamezi au trebuit să facă față în repetate rînduri asaltului forțelor colonialiste și imperiale. În fața acestor grele condiții în R.D. Vietnam au fost îndeplinite importante transformări social-economice — industria, agricultura, știința, cultura au cunoscut progrese considerabile.

Bucurîndu-se din toată inima de succesele dobîndite de R.D. Vietnam în opera de construcție socialistă, poporul român își exprimă, în același timp, solidaritatea internațională și sprijinul ferm față de lupta eroică pe care o duce poporul vietnamez împotriva agresiunii imperialiste, pentru apărarea independenței și suveranității țării, a ființei sale naționale.

Cu prilejul aniversării unui sfert de veac de la Revoluția din august, poporul nostru adresează poporului vietnamez un salut fierbinte și urări de noi succese în lupta sa dreaptă pentru apărarea independenței și suveranității naționale, pentru progresul și prosperitatea patriei sale.

La înălțimea aspirațiilor întregului popor vietnamez

Provincia Cao Bang din nordul R. D. Vietnam exemplifică sugestiv procesul innoitor pe care-l trăiește societatea vietnameză în acești ani de luptă eroică și de muncă încoadată. Drumul ascendent al evoluției pe calea socialismului, oglindit în toate realizările oamenilor muncii din R. D. Vietnam, se reflectă cu deosebire pregnantă în prefacerile pe care le-au cunoscut și le cunosc regiunile de munte ale țării. Față de zonele de munte, preocupările principale converg către întreprinderea pe scară tot mai largă a mecanizării, organizarea mai rațională a producției, ridicarea cunoscutilor de cultură generală și profesionale ale muncitorilor — în marea lor majoritate femei. Devotați, puterea de muncă și de sacrificiu, dăruirea de sine a muncitorilor și muncitoarelor de la fabrica „1 Iunie” aveau să le regăsească la fiecare nouă întîlnire cu construcția socialismului din R. D. Vietnam.

CORESPONDENȚA DIN HANOI DE LA CORNELIU VLAD

exploatarea de bunăvoință de la Tînh Tuc, la textilele fabricii „Mînk Huan”, în cooperativă din satul Pac Bo, ca și la tinerii muncitori care asigură întreținerea rețelei rutiere ce străbate provincia. Toate acestea — în găsirea o expresie sintetică — în faptul că în prezent valoarea globală a producției industriale realizate în provincia Cao Bang este de două ori mai mare decît în 1960. Anual, locuitorii construiesc prin contribuție voluntară o mie de km drumuri, înainte existau în această provincie doar 12 muncitori calificați; astăzi sînt peste 10.000. Analabulismul a fost lichidat încă din 1960. În fiecare sat există dispensar, în fiecare district funcționează spitale. Puterea de cumpărare a crescut de trei ori în zece ani. Nata-lizarea, odinoară în pronunțată scădere, înregistrează azi o medie anuală de creștere de 3,2 la sută.

Vegetația sălbatică de junglă predominantă: păduri seculare, pilcure dese de bambuși, desuiri de arbuști, mărcinșuri. Avem să aflăm că pădurile acoperă peste 60.000 hectare. În nima acestui ocean verde se desfășoară bătălia pentru agricultură. Este o bătălie complexă, de zi cu zi, purtată simultan pe mai multe fronturi — pentru extinderea continuă a suprafețelor cultivate (care au sporit de la 200.000 de hectare în 1960 la 250.000 hectare în prezent), creșterea productivității muncii (astăzi se și obțin anual, în medie, cinci tone de orez la hectar), acclimatizarea unor noi culturi, adoptarea unor metode agrochimice moderne.

Nucleul industrial al provinciei, deși are o dezvoltare relativă și-a putut vorbi abia în perioada de după înstaurarea puterii populare, este în continuă dezvoltare. Vocația industrială a Cao Bangului este de pe acum o certitudine. Cu nenumerabile sale adărgi de apă, el se numără printre regiunile țării cu cel mai important potențial hidroenergetic. Resursele naturale ale subsolului, încă în mică măsură exploatare sau chiar prospectate, constituie una din principalele surse de dezvoltare viitoare a acestei regiuni. În anii care au trecut, în anumele prînzului, chiar să se dezvolte. Au apărut atunci în regiune pentru prima oară întreprinderi ale industriei regionale, sector care avea să se extindă cu repeziune. Dezvoltarea industriei regionale — imi spune Van Van Phuc, membru al Comitetului provincial de partid — este pentru noi un obiectiv dintre cele mai importante, nu numai în scop de război, ci și în condiții pasnice de edificare a noi societăți, fiind un aspect specific al procesului de industrializare a R. D. Vietnam care corespunde situației concrete din țara noastră.

Fabrica de mobilă și obiecte din bambus „1 Iunie”, pe care am vizitat-o, este una din cele mai „vechi” din țară, ea a fost construită în anul 1950 și a fost construită cu numai chivă ani înainte de declanșarea raidurilor de bombardament inamic. Directorul întreprinderii, Binh Hat, ne schițează în câteva cuvinte istoricul fabricii, sim-

ȘTIRI CULTURALE

La 19 august se împlinesc 89 de ani de la nașterea lui George Enescu. Ca în fiecare an, muzeul din București care-l poartă numele cîntecstă memoria marelui artist român printr-o manifestare închinată geniului său.

În acest sfîrșit de august, festivitatea atrage atenția atîr prin conținutul ei, cit și prin faptul că se constituie într-o veritabilă avanpremieră a acestor lucruri. În anul acesta și concursului internațional „George Enescu”.

O surpriză: audția Simfoniei a IV-a „de soală” a lui George Enescu, descoperit, nu de mult, în cabinetul unui colecționar din Paris de Romeo Drăghici, directorul muzeului. O proiecție de diafilme inedite, cu imagini din viața și opera marelui compozitor, însoțită de fragmente din creația sa muzicală, va încheia această meritorie manifestare.

RM. VILCEA (corespondentul „Scintei”). Filiala arhivelor statului din Rm. Vilcea s-a deschis recent o expoziție consacrată comemorării a 80 de ani de la moartea lui Vasile Alecsandri. Expoziția cuprinde documente, fotografii, reviste și cărți care oglindesc activitatea multilaterală a poetului. Din acestea reținăm conținutul scrisorilor din 1878 adresate de Alecsandri lui Iacob Negruzzi (în care sînt făcute cunoscută împrejurările în care a fost premiată la Montpelier poezia „Cîntecul latine”), lucrarea în original „Protestație în numele Moldovei, a omienii și a lui Dumnezeu”, legată nemijlocit de revoluția de la 1848, precum și o scrisoare originală, nedată, a poetului adresată lui Cămpineanu.

A apărut revista „LUPTA DE CLASĂ” nr. 8/1970

Numărul pe luna august al revistei se deschide cu editorialele intitulat „Gloria noastră sărăcită”. În continuare se publică articolul „Linii directoare ale cercetărilor prospective”, semnat de MIRCEA MALITA. Sub titlul „Centralism și democrație în conducerea economiei” sînt inserate apoi articolele și studiile „Lărgirea atribuțiilor unităților productive” de DUMITRU JOITA, „Competența la nivelul răspunderii” de ST. DINĂ și „Asociațiile intercooperatiste — expresie a perfecționării relațiilor de producție în agricultură” de GH. DINDERE.

Revista mai cuprinde interviurile la dezbaterile organizate de Academia de științe sociale și politice cu tema „Suveranitatea și dreptul internațional contemporan”, urmate de o suită de studii și articole: „La 200 de ani de la nașterea lui Hege” de D. D. ROSCĂ, „Tendințele și sintezele” de AUREL BARANCA, „Acțiunea cultural-educativă pentru adulți și universități

vremea

Teri în țară: Vremea a fost instabilă la început în vestul și nordul țării, unde cerul a prezentat înnoări mai accentuate și au căzut averse locale însoțite de descărcări electrice. În cursul după-amiezii averse izolate s-au semnalat în zona subcarpatică a Munteniei, Bărăgan, Dobrogea și sudul Moldovei. Vîntul a suflat potrivit, cu intensificări izolate, predominant din sectorul vestic. Temperatura aerului la ora 14 oscilează între 15 grade la Oena Sugatag și 30 de grade la Giurgiu. În București: Vremea a fost în general frumoasă,

Urmare din pag. 1

gru au fost amplasate după leguminoase. Ca plante premergătoare, ponderea au detinut pînă în prezent 30 la sută din suprafața restul urmind pe terenurile eliberate de porumb. Am amintit că 50 la sută din gru a urmat după păioase, adică tot după gru. Dar aceasta nu este totul. În unele unități agricole, gru s-a cultivat și pe suprafața rînd pe același loc. Aceasta duce, după cum se știe, la creșterea gradului de îmburuienare a terenului, la înmulțirea bolilor și dăunătorilor specifice acestei culturi. În trecut, grul s-a cultivat în rînduri care nu pute pune mai mult de doi ani la rînd gru pe același loc. De aceea făcea un asolament care, chiar dacă era empiric, permițea o rotație a culturilor. Specialiștii noștri care au vizitat unele țări străine au venit cu ideea monoculturii, zicînd că grul merge pe același loc mai mulți ani la rînd. Dar nu numai că au venit cu această idee, ci, fără să țină seama de condițiile concrete de aplicare, au și susținut-o anii la rînd. Înde această situație este ușor de ghicit. Iată de ce alegerea premergătoarelor pentru gru trebuie făcută cu multă grijă. Acolo unde s-a neglijat acest aspect, producțiile se mențin la un nivel necorespunzător. La cooperativa agricolă din Căleșari, județul Ialomița, pe parcelele unde grul s-a semănat pe același teren 6-9 ani la rînd, recolta a fost cu 50 la sută mai mică decît în terenurile care fuseseră ocupate cu alte plante premergătoare. Însă cel mai convingător exemplu îl oferă, din păcate, întreprinderile agricole de stat din județul Constanța care, cultivînd încă mai mare suprafață de gru după păioase, au obținut în acest an o recoltă de gru la nivelul cooperativelor agricole din județ, unități care au folosit cantități mai mici de îngrășăminte chimice decît întreprinderile agricole de stat. Tov. Sergiu Chiriacescu, tehnologul-șef al Tristului I.A.S. Constanța, motivează: „Grul a fost amplasat în porție de 67 la sută tot după gru. Pe 37 la sută din suprafața grul se cultivă 3 ani și chiar mai mult pe același teren. În asemenea condiții, recoltă este sint subnormală”. Dar nu numai în întreprinderile agricole de stat, ci și în cooperativele agricole grul se cultivă pe același teren de ani și ani de zile. Acestei practici trebuie să i se pună capăt. În acest scop, suprafețele care urmează să se cultive cu gru trebuie extinse în unitățile care dispun de cele mai bune condiții, iar în cadrul acestora, amplasarea lui să se facă după cele mai bune plante premergătoare. În această privință se cere ca specialiștii din unități să aibă o poziție fermă, să nu admită înșămîntarea acelor terenuri despre care se știe că nu pot da recolta corespunzătoare. Toată lupta este de acord că cultivarea grului mai mulți ani pe același teren nu este bună. Care este ex-

„BRĂDULET” în prima cursă

CONSTANTA (corespondentul „Scintei” Gh. Apostol). — Marti dimineața, prima navă maritimă construită la Șantierul naval din Constanța s-a întors din probele de mers pe mare. După această năvea la cheul șantierului, inginerul Teodor Trandafir, de la Institutul de cercetări și proiectări navale din Galați, autor al proiectului, ne-a declarat: „Timp de cinci zile, caravala „Brădulet” a fost supus celor mai exigente probe de funcționare a motoarelor și celelalte mecanisme și instalații de bord, comportîndu-se excelent.

Cîteva din caracteristicile noului tip de navă produs la Constanța: este un cargou de transport material lennos sau mărfuri generale, cu o capacitate de 1.920 tone. Marca cuprinde un comenziol, sistemele moderne de electronavigație de care dispune îi permit să navigheze pe orice timp în zone necesabile navelor de mare tonaj. Pe punte sînt instalate trei macarale cu o capacitate de 3 tone fiecare, a unității cărora operațiunile de încărcare-descărcare se fac independent, fără a apela la instalațiile portuare. Noul tip de navă este echipat cu un motor de 1.560 C.P. și 3 motoare secundare, putînd dezvolta o viteză de 12,5 noduri pe oră.

O DATĂ CU DESFĂȘURAREA ULTIMELOR DOUA FINALE au luat sfîrșit întrecerile turneului de tenis „open” de la Toronto. În proba de simplu feminin, australiana Margaret Court a învins-o cu scorul de 6-3, 6-4, pe Rosemarie Casals (S.U.A.). Martin Reissen (S.U.A.) și Bill Bowrey (Australia) au distigat probe de dublu. El și învins în finală cu scorul de 6-3, 6-2 pe Drysdale (Republica Sud-Africană)-Fred Stolle (Australia).

BOXERUL ISMAEL LAGUNA (Panama), campion mondial la categoria ușoară, a fost autorizat de forul internațional să-și pună centura în joc în fața scotianului Ken Buchanan. Meciul va avea loc la 28 septembrie la Porto Rico.

EDILII ORASULUI NATAL al lui Pele au hotărît să-i ridice acestora o statuie la Belo Horizonte. Statuia va fi înălțată în principală piață a orașului.

CAMPIONATUL MONDIAL STUDENTESC DE SAH DE LA HAIFFA a continuat cu desfășurarea partidelor cuprinse în cea de-a 8-a rundă. Rezultate: „Anglia-Austria 2-2”; R.F. a Germaniei-Elvetia 3-1; Israel-Finlanda 2,5-1; Islandia-Suedia 3,5-0,5; Scoția-Grecia 2-1 (1).

ÎN CLASAMENTUL ANGILIEI cu 24 de puncte, urmată de S.U.A. cu 19,5 puncte și 4 partide întreprinse, R. F. a Germaniei cu 13 puncte (4) etc.

S-AU STABILIT DATELE MECIURILOR ZELEZNICAR SARAJEVO-ANDERLECHT (Belgia), din cadrul primului tur al „Cupei europene a figurilor”. Meciul de simplu va avea loc la 2 septembrie la Sarajevo, iar cel de-al doilea la 16 septembrie la Bruxelles.

CEA DE-A 14-A EDIȚIE A TURULUI CICLIST AL SVĂCIEI va reuși la start alergătorii din Franța, Polonia, Austria, România, Danemarca, U.R.S.S., Italia și Cehoslovacia. Competiția măsoară aproximativ 1.000 km, împărțîți în 6 etape.

PRONOSPORT PREMIELE CONCURSULUI NR. 33 DIN 16 AUGUST 1970

CATEGORIA I: (12 rezultate) 4,3 variante a 8.963 lei; CATEGORIA a II-a: (11 rezultate) 46,3 variante a 977 lei; CATEGORIA a III-a: (10 rezultate) 381 variante a 180 lei.

CÎND SE SEMĂNĂ GRÎUL?

vreme a măsurilor tehnice și organizarea terenurilor pe premergătoare țirzi. Nivelul producției de gru a fost determinat, în cea mai mare măsură, de calitatea lucrărilor de pregătire a terenului. La această cultură lucrările sînt mecanizate în proporție de aproape sută la sută. Actuala bază materială de care dispunem permite ca toate lucrările să se facă la timp și de cea mai bună calitate. Or, în această direcție se constată numeroase neajunsuri. La constituirea s-a subliniat că slaba organizare a eliberării terenurilor, atît după premergătoarele țirzi, atît și după cele țirzi, atrage după sine efecte de calitate necorespunzătoare. Mai ales la arătura de vară se pierde cu bună știință momentul favorabil pentru efectuarea ei, ceea ce are drept urmare cheltuieli suplimentare de energie și bani. La cooperativa agricolă Todor Vladimirescu, județul Ialomița, pe terenurile care au fost eliberate de mazăre arătura de vară a fost executată abia la sfîrșitul lui august, decît după două luni mai tîrziu. La cooperativa agricolă de stat „Căleșari”, județul Ilfov, Conștii, județul Teleorman, și în multe alte locuri, lucrările de pregătire a terenului au fost executate abia în preajma semănatului. Or, în aceste condiții nu se realizează cunoscutele procese de nitrificare, de acumulare de rezerve de apă și de reducere a gradului de îmburuienare.

S-a învățat ceva din aceste ne-

grășămintelor chimice, astfel ca această fie împrăștiată cit mai uniform.

Despre epoca de semănat la gru, despre densitatea plantelor la hectar s-a discutat în fiecare an. Cu toate acestea, în multe cazuri, specialiștii nu se orientează în alegerea epocii optime de semănat. Se pare că s-a înrădăcinat o concepție șablon despre acest important factor de producție. La constituirea s-a arătat că, așa după cum am demonstrat cercetările științifice și mai ales practica unităților agricole frunțate în cultura grului, epoca optimă nu este o „constantă”, ci o variabilă a unor funcții. Astfel, dacă în toamne care găsesc solul bine aprovizionat cu apă semănatul timpuriu este un factor cert de sporire a producției, în toamnele secetoase, cum a fost cazul anul trecut, la semănatul timpuriu s-au înregistrat, în majoritatea județelor, recoltăe cele mai scăzute. De aceea se cere ca stabilirea epocii optime de semănat să nu fie legată de date calendaristice rigide, ci să se aibă în vedere starea de aprovizionare a solului cu apă, nivelul de pregătire a terenului sau calitatea patului germinativ. Ministerul Agriculturii și Silviculturii a precizat că, din experiența și datele care există, epoca optimă pentru semănatul grului se învecinează pentru zona de sud între 1 și 15 octombrie, iar în zona colinară și de nord, între 25 septembrie și 10 octombrie. În funcție de condițiile naturale, lucrarea poate începe cu 5-6 zile mai devreme sau mai tîrziu. Trebuie însă ca terenul

viața internațională

Campania electorală deschisă zilele acestea la Saigon în vederea „alegerii” a 30 de noi membri în Camera superioară a așa-zisului parlament a debutat cu o serie de manifestații ostile actualei administrații. Participanții la demonstrații cer demisia autorităților saigoneze, retragerea trupelor americane și încetarea războiului dus din Vietnamul de sud. În fotografie: aspect de la una din aceste manifestații

VIETNAMUL DE SUD

CIOCNIRI VIOLENTE ÎN REGIUNEA PLATOURILOR ÎNALTE

SAIGON 18 (Agerpres). — După cum relatează agențiile de presă, în ultimele 24 de ore au continuat luptele între formațiunile din Armata Revoluționară Provisorie și trupele americano-saigoneze în diferite regiuni ale Vietnamului de sud. În provincia Darlac, din regiunea Platourilor Înalte, au fost semnalate ciocniri violente între forțele patriotice și trupe saigoneze. Totodată, baza trupelor saigoneze „O'Reilly” continuă să fie încercată și bombardată cu mortiere de forțele patriotice, care se află în imediata apropiere a acestei baze. După cum relatează trimisul special al agenției France Presse, încercările de a aproviziona baza cu ajutorul elicopterele americane nu au dus la nici un rezultat.

În același timp, avioane americane de tip „B-52” au efectuat noi raiduri de bombardament în provincia Quang Nam, la aproximativ 80 km sud-est de zona demilitarizată.

PEKIN. — Thiounn Prasith, ministru al coordonării în guvernul regal de uniune națională al Cambodgiei, a anunțat că trei din ziaristi străini dispăruți în Cambodgia au fost regeșiți și se află în momentul de față împreună cu forțele de rezistență populară khmereză. Este vorba de doi francezi și un olandez, Lydie Nicolas, Xavier Baron și, respectiv, M. Duylin, captuți toți trei de către forțele patriotice cambodgiene în apropierea localității Siem Reap.

Ministerul de Interne al Uruguayului a primit în acest scop un mesaj reprezentantului permanent la O.S.A. al țării.

O acțiune de protest a președintelui Consiliului Național al P. C. din India

DELHI 18 (Agerpres). — Președintele Consiliului Național al Partidului Comunist din India, S. A. Dange, arestat de autoritățile statului Uttar Pradesh, sub acuzația de a fi încălcat legea cu privire la desfășurarea mitingurilor și demonstrațiilor, a înaintat un protest Tribunalului Suprem al țării. În protest, Dange apreciază arestarea sa ca un act ilegal, care contravine prevederilor constituției indiene.

RIDICAREA INTERDICȚIEI PARTIDULUI COMUNIST DIN GERMANIA — CERINȚĂ IMPERIOASĂ A OPINIEI PUBLICE PROGRESISTE

În urmă cu 14 ani, printr-o hotărâre a tribunalului de la Karlsruhe, Partidul Comunist din Germania a fost declarat „anticonstituțional” și pus în afara legii. Organizat de cercurile reacționare vest-germane, prin sâmbura voinei forțelor democratice și progresiste din ambele state germane, ca și de pretutindeni, acest act de flagrantă injustiție a constituit un produs tipic al perioadei „războiului rece”, o expresie a politicii „de forță” promovate de reacțiune, cu sprijinul imperialismului, atât pe plan intern, cât și extern.

Sentința care interzicea atunci P.C. din Germania — partid ce exprimă interesele clasei muncitoare din R.F. a Germaniei, și care s-a afirmat în decursul istoriei sale ca un luptător dirz pentru pace, democrație și progres social — a constituit un semnal pentru represiunea forțelor progresiste vest-germane. Punerea sub interdicție a partidului comunist a fost însoțită de desființarea a numeroase organizații de masă, de încercarea de a înăbuși orice glas în favoarea idealilor de democrație, destinare, pace. În schimb, organizații și partide de extremă dreapta, între care și F.N.D., au continuat să-și desfășoare nestingherite activități.

În întreaga perioadă ce s-a scurs de la decizia de la Karlsruhe, Partidul Comunist din Germania, activând în ilegalitate, a continuat să militeze pentru o politică națională de pace, pentru slăbirea încordării, pentru democrație, pentru interese vitale ale oamenilor muncii din R.F.G. În tot acest timp el a simțit solidaritatea și sprijinul comunistilor, al forțelor democratice și progresiste de pretutindeni, care s-au pronunțat statornic pentru anularea interdicției P.C.G.

ruhe și cea actuală, în lume, inclusiv în R.F.G., s-au petrecut importanțe schimbări și deplasări politice, în lumina cărora interdicția P.C.G. apare ca un anacronism ce se cere eliminat. În R.F.G. s-au conturat tot mai pregnant tendințe în direcția unei politici mai lucide, mai realiste, de natură să favorizeze desținderea și cooperarea internațională, fapt care și-a găsit expresia în formarea guvernului Brandt-Scheel. În aceste condiții, anularea interdicției P.C. din Germania ar fi nu numai o măsură de dreptate și justiție, ci și un act democratic corespunzător noilor realități din viața social-politică a R. F. a Germaniei, un act de rațiune politică ce ar fi înțeles și satisfăcut atât de cererile progresiste din R. F. a Germaniei, cât și de opinia publică internațională.

În presa vest-germană au apărut în ultima vreme numeroase mesaje adresate guvernului federal de cetățeni cu cele mai diverse profesii și convingeri politice — avocați, medici, scriitori, funcționari — care cer cu insistență anularea interdicției P.C. din Germania. Intr-unul din aceste mesaje, semnat de dr. Gertrud Bienco din Koblenz, se spune: „Actuala renunțare la forță a Republicii Federale devine plauzibilă atunci când politica de forță a fostelor guverne este anulată și ea. În acest sens se impune și ridicarea interdicției P.C.G. a cărei instituire a fost o parte componentă a politicii de forță la care vrem să renunțăm astăzi, așa cum se afirmă la Bonn.”

Impreună cu comunistii, cu forțele progresiste de pretutindeni, comunistii din România, poporul nostru au fost și sint alături de cauza Partidului Comunist din Germania, se pronunță cu fermitate pentru ridicarea interdicției sale, în interesul dezvoltării vieții politice din R. F. a Germaniei, al cauzei păcii și progresului social.

B. STOIAN

Manifestări cu prilejul aniversării eliberării României

BUDAPESTA 18 (Agerpres). — Cu prilejul apropiației aniversării a eliberării României, Dumitru Turcuș, ambasadorul Republicii Socialiste România la Budapesta, a depus o coroană de flori la monumentul din Debreceen al ostașilor români căzuți în luptele pentru eliberarea Ungariei. Au mai fost depuse coroane de flori la mormintele ostașilor români din orașul Szeged și comuna Litke, județul Nógrád. La solemnitatea depunerii coroanelor au luat parte reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat.

HANOI. — La Ambasada Republicii Socialiste România din Hanoi a fost organizată o conferință de presă. Au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, al Comitetului pentru relații culturale cu străinătatea, al Asociației ziaristilor din R. D. Vietnam, ziaristi.

Ambasadorul României la Hanoi, Constantin Babeanu, a vorbit despre semnificația Zilei de 23 August, despre sarcinile actuale ale construcției socialiste în România și a răspuns la întrebările ziaristilor.

VARȘOVIA. — În cadrul „Zilelor culturii românești” marți seara, pe scena teatrului de operă din capitala poloneză, un ansamblu artistic al orașului București a prezentat în fața unui numeros public un spectacol de gală. Au fost prezente oficialități poloneze, oameni de cultură și artiști, șefi ai unor misiuni diplomatice și membri ai corpului diplomatic, ziaristi și corespondenți ai presei străine. Au fost prezenți Tiberiu Petrescu, ambasadorul Republicii Socialiste România la Varșovia, și membrii Comitetului de Cultură și Artă al municipiului București, condus de Elena Deleanu, directorul Teatrului „Giulești”.

Artiștii români au oferit spectatorilor varșoveni un reușit buchet de melodii de muzică ușoară și populară românească, artiști din opere și operete, precum și dansuri. Măiestria interpretativă a solilor artei românești a fost primită cu îndelungi aplauze de către spectatori. La sfârșitul spectacolului artiștilor le-au fost oferite flori.

PRAGA. — Marți s-a deschis la Praga expoziția pictorilor români Henri Catargi și Ion Muscăleanu. La vernisaj au participat persoane oficiale, oameni de cultură și artiști din Praga, membri ai corpului diplomatic. Au fost prezenți Ion Obradovici, ambasadorul României la Praga, și membri ai ambasadei române.

MOSCOVA

Vladimir Novikov l-a primit pe ambasadorul României

MOSCOVA 18 (Agerpres). — Vladimir Novikov, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., l-a primit marți la Kremlin pe ambasadorul Republicii Socialiste România la Moscova, Teodor Marinescu, la cererea acestuia. A avut loc cu acest prilej o convorbire prietenească.

URUGUAY

NICI UN ELEMENT NOU PRIVIND DIPLOMAȚII RĂPIȚI

WASHINGTON 18 (Agerpres). — Guvernul Uruguayului va prezenta astăzi, în cadrul unei reuniuni a Consiliului permanent al Organizației Statelor Americane (O.S.A.) convocată special, motivele pentru care a refuzat să negocieze eliberarea diplomatică a membrilor unei organizații clandestine. Ministerul de Externe al Uruguayului a trimis în acest scop un mesaj reprezentantului permanent la O.S.A. al țării.

După cum s-a mai anunțat, guvernul de la Montevideo a refuzat să negocieze cu organizația clandestină, care și-a asumat răspunderea pentru răpirea consulului brazilian Aloisio Dias Gomide și a consilierilor americani Daniel Mitrone și Claude Fly. La Montevideo continuă operațiunea inițiată de forțele de poliție uruguayene, pentru depistarea locului unde sînt deținuți consulul brazilian Aloisio Dias Gomide și consilierul american Claude Fly. Pînă în prezent, nu s-a obținut nici un rezultat concret.

CEYLON

Guvernul propune abolirea Senatului

COLOMBO 18 (Agerpres). — Noul guvern al Ceylonului, format în urma victoriei în alegerile de la 27 mai a Frontului Unit al Forțelor de Sîngă, condus de Sirimavo Bandaranaike, a hotărât să propună abolirea Senatului. În această hotărîre urmează să se reflecte de către Senat a unui proiect de lege guvernamental care prevede modificarea constituției țării. De la venirea sa la putere în urmă cu două luni și jumătate, guvernul prezidat de Bandaranaike acționează în sensul înlăturării unor ample reforme sociale și economice, pentru dezvoltarea sectorului de stat al economiei și activizarea politicii de neutralitate a Ceylonului. În acest sens, pentru realizarea obiectivelor propuse se are în vedere adoptarea unei noi constituții în baza căreia statul ceylonese să devină „republică independentă, liberă și suverană”, să se efectueze naționalizarea băncilor străine, să crească rolul statului în comerțul exterior.

ORIENTUL APROPIAT

Contacte și consultări diplomatice

NEW YORK 18 (Agerpres). — Reprezentantul special al secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat, ambasadorul Gunnar Jarving, s-a înîntînit luni cu reprezentanții permanenți la O.N.U. ai R.A.U. și Iordaniei.

Agenciile de presă transmit, citind surse diplomatice de la sediul O.N.U., că în cursul întrevederilor cei doi diplomați au comunicat ambasadorului Jarving poziția guvernului lor cu privire la cererile formulate de acesta în legătură cu precizarea datei, locului și nivelului reprezentării la eventuale negocieri întreprinse sub egida sa. Agenciile de presă relevă, totodată, faptul că pînă în prezent Israelul nu a răspuns încă la aceste solicitări.

Pe de altă parte, din Cairo se anunță că noul șef al corpului de observatori al O.N.U. din Orientul Apropiat, generalul Ennio Silliasvuo, a sosit în această capitală pentru o vizită de două zile. El va discuta cu oficialitățile egiptene probleme referitoare la observarea încetării focului în sectorul Canalului de Suez.

La Bagdad, președintele Irakului, generalul Ahmed Hassan El Bakr, a avut o întrevedere cu liderul organizațiilor palestineze Yasser Arafat, care se află într-o vizită în Irak, a transmis postul de radio Bagdad. Postul de radio nu dă alte amănunte privind problemele discutate cu acest prilej.

NATIUNILE UNITE. — În urma unei cereri a guvernului algerian, secretarul general U Thant a făcut un demers pe lângă delegația israeliană la Națiunile Unite pentru a obține eliberarea celor doi funcționari algerieni deținuți de autoritățile israeliene.

După cum s-a mai anunțat, aceștia au fost reținuți la aeroportul Lod din Tel Aviv în timp ce se aflau în tranzit. Secretarul general a fost solicitat de către ministrul de externe algerian, Abdelaziz Boufflika, să intervină în favoarea eliberării lor.

Scufundarea containerelor cu gaze toxice în Oceanul Atlantic

NEW YORK 18 (Agerpres). — Nava „Le Baron Russel Briggs”, încărcată cu blocurile de beton în care se află încorporate containerele cu gaze toxice, a dispărut marți după-amiază în adâncurile Oceanului Atlantic, în zona anunțată dinaintea situației a aproape 500 km de Cape Kennedy. Scufundarea a fost urmărită de echipajul distrugătorului de esport „Hartley”, care a procedat la adunarea buteliilor cu mostre de apă de la diferite adâncimi pentru a fi supuse analizelor în laboratoarele bazei navale de la Mayport, Florida. Echipajul va localiza cu precizie punctul în care s-a fixat epava navei.

GENEVA 18 (Agerpres). — Comitetul O.N.U. pentru folosirea pașnică a teritoriilor submarine situate în afara limitelor jurisdicției naționale, s-a întrunit marți la Geneva. El și-a exprimat îngrijorarea în legătură cu hotărîrea Statelor Unite de a scufunda în Oceanul Atlantic anumite cantități de gaze toxice.

După cum a declarat un purtător de cuvînt, Comitetul elaborează textul unui proiect pe care îl va adresa secretarului general al O.N.U., U Thant.

„VENUS 7” — un nou mesager interplanetar

La 17 august și-a început lungă călătorie spre Luneaștră automată care a pornit la drum este destinată, după cum scrie inginerul A. Karișkii, comentator științific al agenției TASS, să continue cercetarea planetei Venus și a atmosferei ei, precum și a spațiului interplanetar, cercetare începută de aparatele similare.

CORESPONDENȚA DIN MOSCOVA DE LA S. PODINA

lare precedente. De la „Venus-1”, care și-a luat startul în februarie 1961 și pînă la „Venus-5” și „Venus-6”, pe care le-am menționat mai sus, cercul problemelor științifice abordate s-a extins mereu, programele de cercetări au devenit tot mai complexe. Dacă primele aparate au zburat pe traiectorii relativ îndepărtate de Venus, ultimele trei stații au cercetat mijlocii învelișului de gaze al planetei, coborînd cu paraga în atmosfera ei. Dacă etapa inițială a programului de studiere a Luneaștrii prevedea, în afară experimentelor științifice, și punerea la punct a tehnicii zborurilor cosmice la mari distanțe (verificarea metodei de plasare a obiectului cosmic pe traseul interplanetar, a comunicațiilor prin radio și a posibilită-

ților de ghidare la distanțe foarte mari), următoarele etape s-au caracterizat prin astfel de înfăptuiri tehnice remarcabile cum sînt conducerea simultană a zborurilor stațiilor „Venus-5” și „6”, pătrunderea lor precisă în atmosfera venusiană și permit să se facă pași importanți în cunoașterea compoziției chimice a atmosferei, măsurarea temperaturii ei, a densității și presiunii atmosferice, a luminozității etc.

Dezvoltarea generală a tehnicii cosmice în U.R.S.S., perfecționarea rachetelor purtătoare, elaborarea unor metode precise de ghidare a zborurilor, au permis să se facă pași însemnați și în domeniul proiectării și construirii stațiilor cosmice. Dacă greutatea primelor stații interplanetare „Venus-1” era de 643,5 kg, actuala stație „Venus-7” cîntărește de aproape două ori mai mult.

Printre tainele științifice care se îndreaptă acum noua stație automată interplanetară sovietică se numără, așa cum scrie în „Izvestia”, de marți, M. Agarov, candidat în științe fizico-matematice, grosimea învelișului de gaze, regimul termic deosebit, felul neobișnuit de rotăție a planetei și alte caracteristici care o deosebesc net pe Venus de celelalte planete ale sistemului solar. Iată doar câteva din numeroase probleme științifice majore care vor fi studiate sistematic de echipa noastră cosmică.

CAZURI DE HOLERĂ ÎN LIBAN

BEIRUT 18 (Agerpres). — Autoritățile medicale libaneze desfășoară în prezent o largă acțiune pentru prevenirea unei epidemii de holeră în Liban. Întreaga populație a țării urmează să fie vaccinată împotriva acestui flagel. După cum relatează ziarul libanez „L'Orient” pînă în prezent au fost înregistrate 4 cazuri de dozeș datorită holerei în localitatea Barja, districtul Chouf. De asemenea, s-au mai semnalat aproximativ alte 10 cazuri de îmbolnăviri de holeră.

Măsuri profilactice în Turcia

ISTANBUL. — Ministerul Sănătății al Turciei a convenit în posturile lor pe toți membrii personalului medical și a instituit măsuri antiholerice în marile orașe și zonele de frontieră. În provincia Hatay, care se învecinează cu Siria, și în portul Iskenderun sînt în vigoare măsuri severe, iar înolul a fost interzis în zona de 10 km care înconjoară portul.

Toate șoselele care fac legătura între Republica Irlanda și Irlanda de nord au fost blocate de autoritățile nord-irlandeze, pentru a împiedica infiltrarea elementelor organizațiilor extremiste clandestine. Se apreciază că, în ciuda inundărilor care s-au abătut asupra Irlandei de nord, extremiștii încearcă să provoace noi incidente între catolici și protestanți. În fotografie: una din șoselele blocate

Telefoto: A.P.-Agerpres

agențiile de presă transmit:

O nouă reuniune a Comitetului de dezarmare de la Geneva a avut loc marți. În cadrul sedinței, reprezentantul Marii Britanii, I. F. Porter, a prezentat un document de lucru privind aspectele tehnice și politice ale controlului internațional al respectării unui eventual acord asupra interzicerii armelor chimice.

Intrevederile lui A. Fanfani la Moscova. Amintore Fanfani, președintele Senatului Italian, care se află la Moscova pentru a participa la lucrările celui de-al XIII-lea Congres internațional de Istorie, l-a făcut marți o vizită lui Alexei Șitikov, președintele Sovietului Unirii al Sovietului Suprem al U.R.S.S., informează agenția TASS. În aceeași zi, A. Fanfani a avut o convorbire cu Andrei Gromiko, ministrul afacerilor externe al Uniunii Sovietice.

Convorbiri M. Ribicici-O. Palme. Președintele Vecei Executive Federale a Iugoslaviei, Mitia Ribicici, a avut convorbiri la Lindeberg cu premerul Suediei, Olof Palme. Au fost abordate probleme privind relațiile bilaterale, precum și unele probleme ale situației internaționale actuale.

Postul președinte al Venezuelei, Rómulo Betancourt, s-a reintors în capitala țării, sosind de la Berna, unde se stabilise în urmă cu

6 ani. Potrivit unor cercuri politice din Venezuela, Rómulo Betancourt va călători politice a partidului său, Partidul acțiunii democratice, pentru a-și pregăti candidatura la alegerile prezidențiale din 1973.

La Moscova a sosit o delegație parlamentară iraniană, condusă de Abdullah Riyazi, președintele Medjlisului, într-o vizită oficială la invitația Sovietului Suprem al U.R.S.S., anunță agenția TASS.

Ansamblul băntăean de cîntece și dansuri populare „Timișul”, care a participat la cea de-a 13-a ediție a festivalului internațional de folclor de la Confolens, a oferit luni un spectacol de gală la Paris. După o suită de spectacole, date în 25 de ore din sudul Franței, ansamblul „Timișul” și-a încheiat turneul de 45 de zile în Franța.

Președintele Camerunului, Ahmadou Ahidjo, a primit pe Vladimir Popovici, membru al Consiliului Federației al Iugoslaviei, care i-a înmănat un mesaj din partea președintelui Tito.

O echipă de savanți japonezi, condusă de profesorul Eiji Suito de la Universitatea din Kyoto, a izbutit să fotografieze pentru prima dată, cu ajutorul unui microscop electronic de mare putere, o moleculă de 16 angström (un angström este egal cu 10-10 milioane parte dintr-un milimetru). Chișele obținute vor fi expuse în cadrul conferinței internaționale de microscopie electronică, care va avea loc în cadrul la Paris.

Reuniunea „Comitetului Eliberării”, organ al Organizației Unității Africane (O.U.A.), s-a deschis marți la Addis Abeba. Convorbirile care urmează să aibă loc cu acest prilej vor prevedea conferința ministerială și pe cea a șefilor de state africani, care vor avea loc între 24 august și 4 septembrie a.c., în capitala etiopiană. Comitetul își va consacra discuțiile, în principal, examinării raportului anual privind deoziolizarea și apartheidul, pe care îl va prezenta Consiliului Ministerial.

Consiliul mondial al cafelei și-a început lucrările luni, la Londra. Observatorii se așteaptă ca actualele dezbateri să fie foarte aprinse. Unele dintre țările membre au cerut sporirea producției de cafea în scopul creșterii rezervei lor interne, altele se împotrivesc unei asemenea cereri. Peste 40 de țări sînt interesate, direct sau indirect, în tratativele pentru stabilirea cantității de cafea ce trebuie produsă anual.